

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૪-૨૫૪૫/૨૦૧૭

સાથે

આર/કોસ ઓબ્જેક્શન નંબર ૬૭/૨૦૧૭

અપીલ નંબર ૨૫૪૪/૨૦૧૭ માં

સાથે

સીવીલ અરજી નંબર ૧/૨૦૧૭

પ્રથમ અરજી નંબર ૨૫૪૪/૨૦૧૭ માં

સાથે

સીવીલ અરજી નંબર ૧/૨૦૧૭

પ્રથમ અરજી નંબર ૨૫૪૫/૨૦૧૭ માં

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ જી ઉરૈઝી

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	હા.
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

=====

ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

દોસ્તમોહમદ સુલેમાનભાઈ કોચલિયા

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા માટે શ્રી રથિન પી. રાવલ (૫૦૧૩)

જવાબદાર (ઓ) નંબર ૪ માટે શ્રી મૌલિક જે શેલત (૨૫૦૦)

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ જી ઉરૈઝી

તારીખ-૦૪/૦૯/૨૦૧૮

સી. એ. વી. સામાન્ય ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ જી ઉરૈઝી દ્વારા)

વીમા કંપનીએ એમ.એ.સી. પિટિશન નંબર ૮૫૩/૨૦૦૪ માં જાણીતા મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ (સહાયક) અને પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર, બીજી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ, રાજકોટ (ત્યારબાદ ટૂંકમાં 'ટ્રિબ્યુનલ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૯ ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને ચુકાદાની કાયદેસરતા પર સવાલ ઉઠાવવા માટે પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૪/૨૦૧૭ પસંદ કર્યો છે. દાવો કરનારાઓએ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા વળતરમાં વધારો કરવા માટે ક્રોસ ઓબ્જેક્શન નંબર ૬૭/૨૦૧૭ પસંદ કર્યો છે.

૨ પ્રથમ અપીલ તેમજ ક્રોસ ઓબ્જેક્શન્સનો નિકાલ આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા કરવામાં આવે છે કારણ કે ટ્રિબ્યુનલના સ્વ-ચુકાદા પર અપીલ અને ક્રોસ ઓબ્જેક્શન્સમાં સવાલ ઉઠાવવામાં આવે છે.

૩ આ અપીલને જન્મ આપતી ટૂંકી હકીકતો, જે ચુકાદામાંથી બહાર આવી શકે છે, તે એ છે કે દોસ્તમોહમદ સુલેમાનભાઈ કૌશિકભાઈ સાંગાણી સાથે

ડ્રાઈવર તરીકે કામ કરતા હતા.૧૮મી ઓક્ટોબર ૨૦૦૪ના રોજ, દોસ્તમોહમ્મદ અને તેમના એમ્પ્લોયર કૌશિકભાઈ સાંગાણી નોંધણી નંબર જી.જે ૩ એ બી ૨૦૮૧ ધરાવતી મારુતિ વાનમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા, જે કંપનીના માલસામાનથી ભરેલી હતી.તેઓ રાજકોટથી સામાન પહોંચાડવા માટે પાલનપુર જઈ રહ્યા હતા.વાન શ્રી કૌશિકભાઈ સાંગાણી ચલાવી રહ્યા હતા અને ડ્રાઈવર પાછળની સીટ પર બેઠો હતો.સાંજે લગભગ ૬ વાગ્યે વાન આધાર ગામમાંથી પસાર થઈ રહી હતી, ત્યારે નોંધણી નંબર જી.જે૨૪-યુ-૧૬૭૫ ધરાવતી ટ્રક વિરુદ્ધ દિશાથી આવી હતી અને મારુતિ વાન સાથે અથડાઈ હતી. અકસ્માતની અસરના પરિણામે, વાનની ડ્રાઈવર બાજુ કચડાઈ ગઈ હતી અને મારુતિ વાન ચલાવી રહેલા કૌશિકભાઈ સાંગાણીને ગંભીર જીવલેણ ઈજાઓ થઈ હતી અને ઘટનાસ્થળે જ તેનું મોત થયું હતું, જ્યારે દોસ્તમોહમ્મદને ઈજાઓ થઈ હતી.આ અકસ્માતના સંદર્ભમાં દોસ્તમોહમ્મદે ૧૮મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૪ના રોજ પાટણ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

રાજકોટ ખાતે મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલમાં ૨૦૦૪ની મોટર અકસ્માત દાવા અરજી નંબર ૮૫૩ અને ૨૦૦૪ની ૫૫૯ એમ બે દાવા અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી.૨૦૦૪નો દાવો અરજી નંબર ૮૫૩ મૃતકના કાનૂની વારસદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે ૨૦૦૪નો દાવો અરજી નંબર ૫૫૯ ધાયલ દોસ્તમોહમ્મદ સુલેમાનભાઈ દ્વારા અકસ્માતમાં ગંભીર ઈજાઓ પામવા બદલ ૫ લાખ રૂપિયાની વસૂલાત માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૪ ટ્રિબ્યુનલે ૧૦મી સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૯ના વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદા દ્વારા ફક્ત ૨૨માં તારણ નોંધાવતી દાવા અરજીઓને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી હતી કે અકસ્માત ઉદ્ભવ કરનાર ટ્રકના ચાલકની એકમાત્ર બેદરકારીને કારણે થયો હતો. ૨૦૦૪ ના દાવા અરજી નંબર ૮૫૩ ના કાર્યકારી ભાગમાં, દાવો અરજીને હરીફ નંબર ૩ અને ૪, એટલે કે મૃતક કૌશિકભાઈ સાંગાણીના વારસદારો અને મારુતિ વાનની વીમા કંપનીને રદ કરવામાં આવી હતી અને બાકીના પ્રતિવાદીઓને ₹ ૧૦,૮૮,૬૦૦ નું વળતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, જ્યારે ૨૦૦૪ ના MAC પિટિશન નંબર ૫૫૯ માં, અકસ્માતમાં સામેલ બંને વાહનોના ડ્રાઈવર, માલિક અને વીમા કંપનીને સંયુક્ત રીતે અને ૭.૫ ટકા વ્યાજ સાથે ૬૨,૪૪૦ રૂપિયાની રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. ૨૦૧૭ની પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૪માં અપીલકર્તા એ ટ્રકની વીમા કંપની છે જેણે બંને બાબતો પર ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા અને ચુકાદાને પડકાર્યો છે, એટલે કે, ટ્રકના ચાલક પર જવાબદારીની માત્રા તેમજ નિર્ધારણ જ્યારે દાવેદાર વળતરમાં વધારો કરવા માંગે છે.

૫ અમે વીમા કંપનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલ અને દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલ શ્રી સંદીપ લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર શેઠને સાંભળ્યા છે.

૫.૧ અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલે દલીલ કરી છે કે મૃતક પોતે ફાળો આપતી બેદરકારી હતી અને તેથી મૃતક ડ્રાઈવરને અકસ્માત થવા માટે ૫૦ ટકા સુધીની યોગદાનની બેદરકારી દર્શાવવી જોઈએ.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ૨૦૧૬ના પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૪માં દાવેદારોએ જ્યાં સુધી સંયુક્ત અને કેટલાક આદેશોનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલની ફાઈલિંગ/ડિપોઝિટને પડકાર્યો નથી અને તેથી અપીલમાં આ અદાલત સમક્ષ તેને પડકારવા બદલ તેમના પર પ્રતિબંધ છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રિબ્યુનલે એવું માન્યું છે કે દાવો કરનારને અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોના ડ્રાઈવરો તરફથી ઉતાવળમાં અથવા વાહન ચલાવવામાં બેદરકારીને કારણે ઈજાઓ થઈ છે.

૫.૨ પરઉપરોક્ત વાંધાઓના મુદ્દા પર તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આખરે દાવેદારોની હાજરીમાં આ મામલે દલીલ કરવામાં આવી હતી અને આ બાબત ચુકાદા માટે અનામત રાખવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, દાવેદારોએ ખામીને દૂર કરવા માટે કોસ વાંધાઓ દાખલ કર્યા છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે દાવેદારોને પરઉપરોક્ત વાંધા દાખલ કરવાની તક આપવામાં આવી હોવા છતાં તેમણે તે દાખલ કર્યા નહોતા અને દલીલો પૂર્ણ થયા પછી જ તેમણે તે દાખલ કર્યા હતા.કોસ વાંધાઓ મોડેથી દાખલ કરવાના પ્રશ્ન પર, અપીલકર્તાએ રોહિત સિંહ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય, એ.આઈ. આર ૨૦૦૭ SC ૧૦ અને રમેશ ચંદ વિરુદ્ધ

અનિલ પંજવાની, એ.આઈ. આર ૨૦૦૩ SC ૨૫૦૮ ના કેસમાં ઉપરોક્તીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.

૬ દાવેદારોએ વીમા કંપનીની લેખિત દલીલોના જવાબમાં તેમની લેખિત દલીલો પણ રજૂ કરી છે, જે નીચે મુજબ છે:

“અરજદારો/મૂળ દાવેદારોની લેખિત દલીલો નીચે મુજબ છે:—

૧ અરજદારો રજૂ કરે છે કે અપીલકર્તા વીમા કંપનીએ ૩૦ ના ગુણોત્તરમાં વિતરણ અને રોકાણના સામાન્ય આદેશ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે:૭૦ અને સમયાંતરે વ્યાજની હકદારી.તેથી, અરજદારો તારીખ ૧૦/૮/૨૦૧૭ ના આદેશમાં નોંધાયેલ અંતિમ સુનાવણી માટે બાબતો હાથ ધરવા માટે સંમત થયા.તેથી, અરજદારો કોઈપણ વિલંબ કર્યા વિના આ બાબત હાથ ધરવા તૈયાર હતા. અરજદારો કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા ઇચ્છતા હોવાથી, અરજદારોના વકીલે કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાના આધારે સ્થગનની માંગ કરી હતી અને આ બાબતને ૨૯/૮/૨૦૧૭ અને પછી ૩૦/૮/૨૦૧૭ પર રાખવામાં આવી હતી.જો કે, સંદેશાવ્યવહારના અંતરને કારણે, સ્થાનિક વકીલ દ્વારા ૨૯/૮/૨૦૧૭ પહેલાં કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે અમદાવાદના વકીલને યોગ્ય સૂચના આપી શકાઈ ન હતી.જો કે, આ બાબતમાં વધુ સમયની વિનંતી કર્યા વિના, ૩૦/૮/૨૦૧૭ પર અરજદારોના વકીલે તેમની દલીલો કરી છે અને આ બાબતને

૦૫/૦૯/૨૦૧૭ પર રાખવામાં આવી હતી, તે દરમિયાન, અરજદારો તેમના અમદાવાદના વકીલને કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે યોગ્ય સૂચના મોકલી શકે છે અને કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાની મંજૂરી આપવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી હતી અને તેને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ માનનીય અદાલત દ્વારા ૦૫/૯/૨૦૧૭ તારીખના આદેશ દ્વારા.તેથી, એમ. વી. કાયદો એક ફાયદાકારક વિધાનસભા હોવાથી, માનનીય અદાલત ગુણદોષના આધારે અરજદારોની પ્રતિ-વાંધાને ધ્યાનમાં લઈ શકે છે, કારણ કે ટ્રિબ્યુનલ/કોર્ટનું કાર્ય 'ન્યાયી' વળતર આપવાનું છે જે રેકૉર્ડ પર રજૂ કરેલા પુરાવાના આધારે વાજબી છે.વધુમાં, આવા કિસ્સાઓમાં દાવાને સમય પ્રતિબંધિત કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી અથવા એવી દલીલ કરી શકાતી નથી કે દાવાને વધારવાથી ૨૦૦૩ (૨) એસ. સી. સી. ૨૭૪ માં નોંધાયેલા નાગપ્પા વિરુદ્ધ ગુરુદયાળ સિંહ અને અન્યોના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના મોટી ખંડપીઠે આપેલા ચુકાદામાં કાર્યવાહીના કારણમાં ફેરફાર થશે.વીમા કંપની માટે કોઈ પૂર્વગ્રહનો કોઈ પ્રશ્ન રહેશે નહીં કારણ કે અરજદારો એમ. વી. અધિનિયમ હેઠળ માત્ર વળતર મેળવવા માટે હકદાર છે જે વૈધાનિક અધિકાર પ્રવાહ છે.

લાભદાયી કાયદો:

૨. ૧૯૯૯માં હેલેન સી રિબેલો વિરુદ્ધ એમએસઆરટીસીના કેસમાં નોંધાયેલા માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટના નિર્ણય પર અરજદારો જવાબ

આપે છે (૧) એસસીસી ૮૦, ઉપરોક્ત નિર્ણયનો ફરો ૩૭ નીચે મુજબ વાંચે છે (ઉપરોક્ત ચુકાદાની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે);

'૩૭. જેમ કે આપણે જોયું છે કે દાવો કરનારને વળતરની ચુકવણીના સંબંધમાં કાયદાની સમગ્ર યોજના એક કાયદાકારક કાયદો છે, ઘાતક અકસ્માતો અધિનિયમ, ૧૮૫૫ માં જે હુનું તેનાથી ભાષામાં ફેરફાર કરીને અને ૧૯૩૯ અધિનિયમની કલમ ૧૧૦-બી હેઠળ શું લાવવામાં આવ્યું છે તેનાથી વિધાનસભાનો ઈરાદો વધુ સ્પષ્ટ થાય છે. આ મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ અને ૧૯૩૯ અધિનિયમની કલમ ૯૨-એ હેઠળની કલમ ૧૬૮ (૧) ની જોગવાઈ દ્વારા પણ દેખાય છે, જે વાહનના માલિક પર નંબર ૧ પર પણ જવાબદારી નક્કી કરે છે. તેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જ્યાં વાહનના માલિકની કોઈ ભૂલ ન હોવા છતાં કોઈ વ્યક્તિનું મૃત્યુ અથવા કાયમી અપંગતા અકસ્માતને કારણે થઈ હોય, તો તેમાં નિયત વળતરની રકમ વાહનના આવા માલિક દ્વારા દાવેદારને ચૂકવવાપાત્ર છે. કલમ ૯૨-બી એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે કલમ ૯૨-એ હેઠળ વળતર માટેનો દાવો આ અધિનિયમની કોઈપણ અન્ય જોગવાઈઓ હેઠળ અથવા હાલમાં અમલમાં છે તે કોઈપણ અન્ય કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ વળતરનો દાવો કરવાના અન્ય કોઈપણ અધિકાર ઉપરાંત છે. આ સ્પષ્ટપણે વિધાનસભાના હેતુને સૂચવે છે જે દાવેદારને વધુ લાભ

આપી રહી છે.આવા ફાયદાકારક કાયદાનું અર્થઘટન પણ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.જ્યારે પણ આવા કાયદામાં બે સંભવિત અર્થઘટનો હોય ત્યારે જે કાયદાના ઉદ્દેશ્યને આધાર આપે છે, એટલે કે વિષયને લાભ આપે છે તે સ્વીકારવું જોઈએ.વર્તમાન કેસમાં, આ કાયદાનું બે અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું છે, જેનો પુરાવો વિવિધ ઉચ્ચ અદાલતોના બે અલગ અલગ નિર્ણયો દ્વારા મળે છે.આપણને એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં કોઈ ખચકાટ નથી કે જીવન વીમાની રકમની કોઈ કપાત નહીં કરવાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરનારા નિર્ણયોનો સમૂહ સ્વીકારવો જોઈએ અને અન્ય સમૂહ, જેને બાદ કરવામાં આવે છે, તેને નકારી કાઢવો જોઈએ.આ તમામ વિચારણાઓ માટે, અમને એવું માનવા માટે કોઈ ખચકાટ નથી કે આવી ઉચ્ચ અદાલતો મોટર વાહન અધિનિયમની જોગવાઈઓને મર્યાદિત અર્થ આપીને મોટે ભાગે અંગ્રેજી કાયદાની ભાષાને આધારે અને મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૩૯ની વિવિધ જોગવાઈઓ હેઠળ વિધાનસભાની બદલાયેલી ભાષા અને ઈરાદાઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના જીવન વીમા હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલી અથવા ચૂકવવાપાત્ર રકમને બાદ કરવામાં ખોટી હતી.

મર્યાદા:

૩ અરજદારો રજૂ કરે છે કે ૨૦૧૧માં નોંધાયેલા મહાદેવ ગોવિંદ ઘરગે વિરુદ્ધ વિશેષ જમીન સંપાદન અધિકારી, અપર ક્રિષ્ના પ્રોજેક્ટ,

જામખંડી, કાર્પાટકના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને કોસ ઓબ્જેક્શન મર્યાદાના સમયગાળાની અંદર છે (૦) જી. એલ. એચ. ઈ. એલ.-એસ. સી. ૪૯૭૫૮ = ૨૦૧૧ (૬) એસ. સી. સી. ૩૨૧, ફરો પપ સિદ્ધાંતો જણાવવામાં આવ્યા છે જે નીચે મુજબ છે; (ચુકાદાની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે)

'પપ ... ઓર્ડર એક્સ. એલ. આઈ નિયમ ૨૨ ની જોગવાઈઓની વિશ્લેષણાત્મક તપાસ કર્યા પછી, હવે આપણે તેની અરજીઓ માટેના સિદ્ધાંતો નીચે મુજબ જણાવી શકીએ છીએ:

(અ) અપીલમાં પ્રતિવાદી સંહિતાના આદેશ એક્સ. એલ. આઈ નિયમ ૨૨ હેઠળ વિચાર્યા મુજબ અપીલની સુનાવણીની નોટિસ પ્રાપ્ત કરવાનો હકદાર છે;

(બી) સંહિતાના આદેશ એક્સ. એલ. આઈ નિયમ ૨૨ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે એક મહિનાની મર્યાદા તેને અથવા તેના વકીલને અપીલની સુનાવણી માટે નિર્ધારિત દિવસની નોટિસની સેવાની તારીખથી શરૂ થશે.

(સી) અપીલમાં પ્રતિવાદી કેવિએટર હોય અથવા અન્યથા પોતે હાજર હોય અને વચગાળાના આદેશના હેતુઓ સહિત ગુણદોષ પર અપીલની દલીલ કરે અને અપીલની સુનાવણી આખરે પછીથી અથવા અન્યથા નક્કી કરેલી તારીખે કરવાનો આદેશ આપવામાં આવે, તો તે આદેશ એક્સ. એલ. આઈ નિયમ ૨૨ ના અર્થમાં

નોટિસની સેવા માનવામાં આવશે.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો એક મહિનાની મર્યાદા તે તારીખથી શરૂ થશે.

૪. વર્તમાન કેસમાં, ૧૦/૦૮/૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર અંતિમ નિકાલ માટે અપીલ નક્કી કરવામાં આવી હતી, તેથી એક મહિનાની મર્યાદા ૧૦/૦૮/૨૦૧૭ થી શરૂ થશે અને વર્તમાન કોસ-ઓબ્જેક્શન ૦૬/૦૮/૨૦૧૭ પર દાખલ કરવામાં આવે છે, તેથી તે મર્યાદામાં છે.વધુમાં, આ માનનીય અદાલતે અરજદારોને કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી છે અને રજિસ્ટ્રીને ૦૫/૦૮/૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા ઔપચારિક નોટિસ આપ્યા વિના કોસ ઓબ્જેક્શન સ્વીકારવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે, તેથી તે પણ આદેશ ૪૧ નિયમ ૨૨ મુજબ મર્યાદાના સમયગાળાની અંદર છે.

૫. અરજદારો રજૂ કરે છે કે ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર, તેમના વકીલે કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાની તેમની ઇચ્છા વિશે આ માનનીય અદાલતમાં રજૂઆત કરી હતી અને આ બાબત ૨૯/૦૮/૨૦૧૭ પર કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે સ્થગિત કરવામાં આવી હતી, જે આ માનનીય અદાલતના તારીખ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ ના આદેશમાં નોંધાયેલી છે, જો કે સંદેશાવ્યવહારના અંતરને કારણે, સ્થાનિક વકીલ દ્વારા ૨૯/૦૮/૨૦૧૭ પહેલાં કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે

અમદાવાદના વકીલને યોગ્ય સૂચના આપી શકાઈ ન હતી.ત્યારબાદ, આ મામલાની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને ૩૦/૦૮/૨૦૧૭ પર દલીલો પૂર્ણ કરવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, અરજદારો તેમના અમદાવાદના વકીલને કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે યોગ્ય સૂચના મોકલી શક્યા, અરજદારોના વકીલે કોસ-ઓબ્જેક્શન તૈયાર કર્યું અને આ માનનીય અદાલતના કાર્યાલયમાંથી પૂછપરછ કર્યા પછી જાણવા મળ્યું કે કાર્યાલય મુખ્ય પ્રથમ અપીલમાં ઔપચારિક નોટિસ જારી કર્યા વિના કોસ-ઓબ્જેક્શન સ્વીકારશે નહીં.તેથી, ૦૫/૦૮/૨૦૧૭ પર અરજદારોના વકીલે કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે માનનીય અદાલતની પરવાનગી માંગી હતી, જેના પર બીજા પક્ષે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને આખરે આ માનનીય અદાલતે કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી હતી.

કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે ૨૨/૦૮/૨૦૧૦ના રોજ સમય માટે વિનંતી કરવામાં આવે છે અને તે દલીલો પછી દાખલ કરવામાં આવે છે:

૬. અરજદારો રજૂ કરે છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૮ હેઠળ કાઉન્ટર ક્લેમના સંદર્ભમાં સિદ્ધાંતો વર્તમાન કેસમાં લાગુ થશે નહીં, કારણ કે સમગ્ર સુનાવણીના સમાપન પછી, અપીલને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું

હતું, તેથી અપીલમાં પસંદ કરાયેલ કોસ-ઓબ્જેક્શનના કિસ્સામાં બચાવની જાહેરાત અથવા પહોંચાડવાનો પ્રશ્ન ઊભો થશે નહીં, કારણ કે અપીલના તબક્કે પક્ષકારો માટે ઉપરોક્ત દલીલો અને પુરાવા ઉપલબ્ધ છે.વધુમાં, અપીલના મેમોમાં ઉઠાવવામાં આવેલા તમામ આધારો અરજદારો માટે ખૂબ જ ઉપલબ્ધ છે.અરજદારોએ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર પહેલેથી જ રજૂઆત કરી છે કે તેઓ કોસ ઓબ્જેક્શન ફાઇલ કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે જે ક્રમમાં નોંધાયેલ છે અને તે વિનંતી ૩૦/૦૮/૨૦૧૭ પર કરવામાં આવેલી દલીલો પહેલાં હતી.તેથી, એવી દલીલ કે દલીલો પૂર્ણ થયા પછી જ, તેને દૂર કરવા માટે વાંધો દાખલ કરવામાં આવે છે તે ટકાઉ નથી.

૭. કોસ-ઓબ્જેક્શન એ કાઉન્ટર કલેમ નથી.કોસ-ઓબ્જેક્શન એક અપીલ જેવું છે અને તેમાં અપીલની તમામ કડીઓ છે, જે ૧૯૯૯માં નોંધાયેલા ઉપરોક્તિટેર્મિંગ એન્જિનિયર વિરુદ્ધ બી. સુબ્બા રેડ્ડીના કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવી હતી, જ એસ. સી. સી. ૪૨૩, ઉપરોક્ત નિર્ણયના સિદ્ધાંતોના ફક્ત ૨૩માં અદાલતના આદેશ ૪૧ નિયમ ૨૨ના ચુકાદાઓ અને જોગવાઈઓની તપાસ કર્યા પછી નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા છે, જે નીચે મુજબ છે; (ચુકાદાની નકલ અહીં સાથે જોડવામાં આવી છે)

'૨૩.આ ચુકાદાઓની તપાસ અને કાયદાની કલમ ૪૧ અને સંહિતાના આદેશ ૪૧, નિયમ ૨૨ ની જોગવાઈઓ પરથી, અમારા મતે, નીચેના સિદ્ધાંતો બહાર આવે છે:

(૧) અપીલ એ એક મૂળ અધિકાર છે.તે કાયદાની રચના છે.અપીલ કરવાનો અધિકાર ત્યાં સુધી અસ્તિત્વમાં નથી જ્યાં સુધી તે ખાસ રીતે આપવામાં ન આવે.

(૨) કોસ-ઓબ્જેક્શન એ અપીલ જેવું છે.તેમાં અપીલની તમામ વિશેષતાઓ છે.તે મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપમાં દાખલ કરવામાં આવે છે અને સંહિતાના આદેશ ૪૧ ના નિયમ ૧ ની જોગવાઈઓ, જ્યાં સુધી આ ફોર્મ સાથે સંબંધિત છે અને અપીલના મેમોરેન્ડમની સામગ્રી કોસ-ઓબ્જેક્શનને પણ લાગુ પડે છે.

(૩) કોર્ટ-ફી અપીલના મેમોરેન્ડમ પર કોસ-ઓબ્જેક્શન પર ચૂકવવાપાત્ર છે.ગરીબ વ્યક્તિની અપીલને લગતી જોગવાઈઓ પણ વિરોધને લાગુ પડે છે.

(૪) જ્યાં અપીલ પાછી ખેંચી લેવામાં આવે અથવા ડિફેલ્ટ માટે બરતરફ કરવામાં આવે, ત્યાં પણ કોસ-ઓબ્જેક્શનની સુનાવણી થઈ શકે છે અને નક્કી થઈ શકે છે.

(૫) પ્રતિવાદીએ અપીલ ન કરી હોવા છતાં તે અન્ય કોઈ આધાર પર હુકમનામું સમર્થન કરી શકે છે પરંતુ જો તે તેમાં ફેરફાર કરવા માંગે છે, તો તેણે હુકમનામું સામે કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવું

પડશે જે વાંધાઓ તે અપીલ દાખલ કરીને અગાઉ લઈ શક્યો હોત.અપીલના સ્વરૂપમાં વાંધા દાખલ કરવા માટેનો સમય અપીલની સુનાવણી માટે નક્કી કરેલા દિવસની નોટિસની સેવા પછી એક મહિના સુધી લંબાવવામાં આવે છે.અપીલની જેમ કોર્ટ દ્વારા પણ આ સમય લંબાવી શકાય છે.

(૬) કોસ-ઓબ્જેક્શન એ અપીલ સિવાય બીજું કંઈ નથી, તેના પર કોસ-અપીલ છે.એવું હોઈ શકે છે કે પ્રતિવાદી ચુકાદો અને હુકમનામું અથવા આદેશને સ્વીકારીને સમગ્ર મુકદ્દમાને શાંત કરવા માંગતો હતો, ભલે તે અંશતઃ તેના હિતની વિરુદ્ધ હોય.જો કે, જ્યારે અન્ય પક્ષે અપીલ કાનૂન દાખલ કરીને તેને પડકાર્યો ત્યારે પ્રતિવાદીને અપીલ દાખલ કરવાની બીજી તક આપી કોસ-ઓબ્જેક્શન જો તે હજુ પણ ચુકાદા અને હુકમનામા અથવા આદેશથી વ્યથિત અનુભવતો હોય.”

૮. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે કે આબિટ્રેશન એક્ટની કલમ ૩૯ હેઠળ અપીલમાં કોસ ઓબ્જેક્શન જાળવવા યોગ્ય નથી.ત્યારબાદ, માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટની બે ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે બી. સુબ્બા રેડ્ડીના કેસમાં લેવામાં આવેલા ઉપરોક્ત દ્રષ્ટિકોણની શુદ્ધતા અંગે થોડી શંકા રાખીને ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે સમક્ષ અપીલ કરવી યોગ્ય ગણાવી હતી.૨૦૦૪ (૩) એસ. સી.

સી. ૨૫૦માં દિલ્હી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ ઇન્ટરનેશનલ સિક્યુરિટી એન્ડ ઇન્ટેલિજન્સ એજન્સી લિમિટેડના એક કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટની ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો છે કે પ્રતિવાદી દ્વારા કોસ ઓબ્જેક્શનની બિન-જાળવણી વિશે કરવામાં આવેલું નિરીક્ષણ સાચું નથી અને ચોક્કસ ખોટા પરિસરમાં આગળ વધે છે. ફરિયાદ ૧૮ માં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે; (ચુકાદાની નકલ અહીં સાથે જોડવામાં આવી છે)

“૧૮. ઉપરોક્તિટેનિંગ એન્જિનિયર અને અન્યો વિરુદ્ધ બી. સુબ્બા રેડ્ડી (ઉપરોક્ત) કેસમાં આ અદાલતની બે ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે નિરીક્ષણ કર્યું હતું (ફરિયાદ ૨૪ મુજબ) "જો કાયદાની કલમ ૩૯ હેઠળ કોસ-ઓબ્જેક્શનનો કોઈ અધિકાર આપવામાં આવ્યો નથી, તો તેને કાયદાની કલમ ૪૧માં વાંચી શકાતો નથી. કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવું પ્રક્રિયાગત નથી. કાયદાની કલમ ૪૧ માત્ર સૂચવે છે કે કાયદાની કલમ ૩૯ હેઠળ અપીલ પર સંહિતાની પ્રક્રિયા લાગુ થશે. તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે પ્રતિવાદી દ્વારા કોસ વાંધો જાળવવા યોગ્ય ન હતો. આ પ્રકારનું નિરીક્ષણ સાચું નથી અને ચોક્કસ ખોટી જગ્યાઓ પર આગળ વધે છે. પ્રથમ, કોસ ઓબ્જેક્શનનું સ્વરૂપ પ્રક્રિયાગત છે અને તે માત્ર અપીલના અધિકારનો ઉપયોગ કરવાની

એક રીત છે જે મૂળ છે, જેમ આપણે પહેલેથી જ કહ્યું છે. બીજું, તે માત્ર સિવિલ પ્રોસિજર કોડ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા નથી જે કાયદાની કલમ ૪૧ (એ) દ્વારા આર્બિટ્રેશન એક્ટ હેઠળની કાર્યવાહીને લાગુ કરવામાં આવી છે; સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ નો ઉપરોક્ત ભાગ કોર્ટ સમક્ષની તમામ કાર્યવાહી અને આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦ હેઠળની તમામ અપીલને લાગુ કરવામાં આવ્યો છે. આ જોગવાઈ તેની લાગુ થવામાં સામાન્ય અને વ્યાપક છે જેને ઘટાડી શકાતી નથી; એકમાત્ર અપવાદ એ છે કે જ્યાં આર્બિટ્રેશન એક્ટ અને/અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોની જોગવાઈઓ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ ની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત હોઈ શકે છે, તે કિસ્સામાં પછીની લાગુ પડતી બાકાત રહેશે પરંતુ માત્ર અસંગતતાની હદ સુધી. અમે એ ઉમેરવા ઉતાવળ કરી શકીએ કે બી. સુબ્બા રેડ્ડીના કેસમાં નિર્ધારિત કાયદા સાથે અમારી અસંમતિની હદ સુધી, તે કિસ્સામાં દરખાસ્તને વ્યાપક રીતે જણાવવામાં આવી હોવાનું જણાય છે. હકીકતમાં બી. સુબ્બા રેડ્ડીના કેસમાં અદાલત સમક્ષ પ્રશ્ન એ હતો કે શું ઊંચા દરે વ્યાજની ફાળવણીની રાહત માંગતો કોસ ઓબ્જેક્શન જાળવી શકાય તેમ છે, જો કે આવો આદેશ કાયદાની કલમ ૩૯ (૧) ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતો નથી.

૧૯. એકવાર આપણે એવું માની લઈએ કે કોસ ઓબ્જેક્શન લેવાથી જેનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે તે પોતે જ અપીલ કરવાનો અધિકાર છે, તે અનુસરે છે કે કોસ ઓબ્જેક્શનનો વિષય અને તેમાં માંગવામાં આવેલી રાહત કલમની જરૂરિયાતને અનુરૂપ હોવી જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જો અરજદાર કાયદાની કલમ ૩૯ (૧) ની જોગવાઈઓને અનુરૂપ અપીલ દાખલ કરીને સમાન રાહત માંગી શક્યો હોત તો કોસ ઓબ્જેક્શનને પ્રાધાન્ય આપી શકાય છે. જો કોસ-ઓબ્જેક્શનનો વિષય એવા આદેશને આક્ષેપ કરવાનો હોય કે જે કાયદાની કલમ ૩૯ની પેટા-કલમ (૧) ની કલમ (i) થી (vi) દ્વારા વિચારવામાં આવેલી કોઈપણ શ્રેણીના કાર્યક્ષેત્રમાં ન આવે, તો કોસ ઓબ્જેક્શન જાળવવા યોગ્ય રહેશે નહીં. જો અપીલ પોતે જ સક્ષમ ન હોય અથવા જાળવવા યોગ્ય ન હોય તો કોસ ઓબ્જેક્શન પર અસર?

આખરે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અહીં દાખલ કરવામાં આવેલી મૂળ અપીલ કાયદાની કલમ ૩૯ ની પેટા-કલમ (૧) ની કોઈપણ કલમ (i) થી (vi) દ્વારા આવરી લેવામાં આવતી નથી. તેને અયોગ્ય ગણાવીને બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો. અહીં અપીલકર્તાઓ દ્વારા હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરાયેલ અપીલના મેમોને કોસ ઓબ્જેક્શન તરીકે ગણવામાં આવે

છે અને ગુણદોષ પર સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે તે પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

તેથી, તે ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે કે કોસ-ઓબ્જેક્શન એક અપીલ સિવાય બીજું કંઈ નથી, તેના પર કોસ-અપીલ છે.કાયદાએ પ્રતિવાદીને કોસ ઓબ્જેક્શન દ્વારા અપીલ દાખલ કરવાની બીજી તક આપી હતી જો તે હજુ પણ ચુકાદા અને હુકમનામા અથવા આદેશથી વ્યથિત હોય.

૯. ૩૦/૦૮/૨૦૧૭ પર સુનાવણીના સમયે, તેમના વકીલે એ બાબત તરફ ધ્યાન દોરતા દલીલ પણ કરી છે કે અરજદારો ભવિષ્યની સંભવિત આવક અને સંઘના વડાઓ પર આપવામાં આવેલી રકમમાં વધારો કરવા માટે હકદાર છે, જે સી.પી.સી. ના આદેશ ૪૧ નિયમ ૩૩ને ધ્યાનમાં રાખીને કોસ-ઓબ્જેક્શન વિના પણ કરી શકાય છે. તેમના વકીલે પ્રથમ અપીલ નંબર ૪૦૯૮/૧૯૯૬માં રજૂ કરાયેલા આ માનનીય અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં આ માનનીય અદાલતે ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ અમરિંગ પ્રતાપસિંગ સિકલીકર અને અન્ય એક કેસમાં (૧૯૯૩) ૧ જી. એલ. એચ. ૩૫૪માં નોંધાયેલા અને ૨૦૧૩ (૩) જી. એલ. આર. ૧૮૪૧માં શૈલેશકુમાર શાંતિલાલ ગાંધી અને અન્ય વિરુદ્ધ સુનીલ

બાબૂલાલ દીક્ષિત અને અન્યોના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો.વકીલ અરજદારે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને જો માનનીય અદાલત બેદરકારીના પાસા પર વળતરની રકમ ઘટાડે તો અંતિમ વળતરમાં ખલેલ પહોંચાડી શકાશે નહીં.(પ્રથમ અપીલ નંબર ૪૦૯૮/૧૯૯૬માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાની નકલ પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે)

અરજદારો રજૂ કરે છે કે સિવિલ પ્રોસિજર કોડનો આદેશ ૪૧ નિયમ ૩૩ અપીલીય અદાલતને કોઈપણ આદેશ પસાર કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર થવો જોઈએ અને પ્રતિવાદીએ કોઈ અપીલ અથવા ક્રોસ-વાંધા દાખલ કર્યા ન હોય તો પણ કેસની જરૂર હોય તેટલો આગળ અથવા અન્ય આદેશ આપવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.આ સત્તા અપીલીય અદાલતને સોંપવામાં આવી છે જેથી તે પક્ષો વચ્ચે ઉપરોક્તના ન્યાય કરી શકે.જોકે સંહિતાના આદેશ ૪૧ નિયમ ૩૩ ને અન્ય આધારો પર એવોર્ડ જાળવી રાખવા માટે સેવામાં દબાવવામાં આવી શકે છે.

ક્રોસ-વાંધાની જાળવણીક્ષમતા;

૧૦ અરજદારો રજૂ કરે છે કે ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો ૧૯૮૯ ના નિયમ ૨૩૪ ને ધ્યાનમાં રાખીને તેમનો ક્રોસ-વાંધો જાળવી શકાય છે, જે

કહે છે કે આદેશ ૪૧ સી. પી. સી. ની જોગવાઈઓ કલમ ૧૭૩ નિયમ ૨૩૪ હેઠળ ઉચ્ચ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ પર લાગુ થશે.

નિયમ ૨૩૪: અપીલની રીત

(૧) દાવા ટ્રિબ્યુનલ સામેની દરેક અપીલ અપીલકર્તા અથવા હાઈકોર્ટના વકીલ અથવા એટર્ની દ્વારા હસ્તાક્ષરિત મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપમાં પસંદ કરવામાં આવશે જે અરજદાર દ્વારા તે વતી યોગ્ય રીતે અધિકૃત કરવામાં આવે છે અને હાઈકોર્ટ અથવા તે આ વતી નિમણૂક કરે છે તે અધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે. આ મેમોરેન્ડમની સાથે પુરસ્કારની એક નકલ હશે.

(૨) મેમોરેન્ડમ સંક્ષિપ્તમાં અને અલગ-અલગ હેડ હેઠળ એવોર્ડ સામે વાંધાના આધારો રજૂ કરશે, જેની સામે કોઈ દલીલ અથવા વર્ણન વિના અપીલ કરવામાં આવે છે અને આવા આધારોને સતત ક્રમાંકિત કરવામાં આવશે.

(૩) પેટા-નિયમો (૧) અને (૨) માં પૂરી પાડવામાં આવેલ જોગવાઈઓ સિવાય, સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮નો ભાગ) ની પ્રથમ અનુસૂચિમાં આદેશ એક્સ. એલ. આઈ અને

આદેશ XXI ની જોગવાઈઓ કલમ ૧૭૩ હેઠળ ઉચ્ચ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મ્યુટાટિસ મ્યુટાન્ડિસ લાગુ પડશે.

ઉપરોક્ત દલીલના સમર્થનમાં, અરજદારો માનનીય બોમ્બે હાઈકોર્ટના નિર્ણય પર જવાબ આપે છે જેમાં આવા સમાન નિયમને ધ્યાનમાં લેતા એવું માનવામાં આવે છે કે કોસ ઓબ્જેક્શન માન્ય છે જે ૨૦૦૧ એ.સી.જે ૮૬૫ માં અહેવાલ આપવામાં આવ્યો છે.(ચુકાદાની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે).

દાવો કરવામાં આવેલી રકમ કરતાં વધુ વળતર આપવું:

૧૧ અરજદારો રજૂ કરે છે કે કોસ ઓબ્જેક્શનના આધાર (એફ) માં ખાસ જણાવવામાં આવ્યું છે કે મૃતકના મૃત્યુ પછી નાણાકીય મુશ્કેલીને કારણે ૧ લાખના દાવા પર કોર્ટ-ફી લાદીને કોસ-ઓબ્જેક્શન કેમ દાખલ કરવામાં આવે છે, જો કે ૨૦૧૧ માં ઇબ્રાહિમ વિરુદ્ધ રાજુના કેસમાં નોંધાયેલા માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને કોસ-ઓબ્જેક્શનમાં ઉઠાવવામાં આવેલા આધારો અનુસાર વળતર આપવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે. (ચુકાદાઓની નકલ અહીં સાથે જોડવામાં આવી છે) આ સંબંધમાં, ૨૦૦૬ એસીજે ૧૮૪૧માં મહેન્દ્રકુમાર

મણિલાલ પટેલ વિરુદ્ધ રામજીભાઈ દલસિભાઈ ચૌધરી અને અન્યોના કેસમાં આ માનનીય અદાલતની ખંડપીઠે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે; (ચુકાદાઓની નકલ અહીં સાથે જોડવામાં આવી છે):

“ ૫.૨ વીમેદારએ રજૂઆત કરી હતી કે ૨૦૦૪નો કોસ ઓબ્જેક્શન નંબર ૮૦ એ કારણોસર જાળવવા યોગ્ય નથી કે દાવેદારને તેના દ્વારા દાવો કરાયેલ વળતર આપવામાં આવ્યું છે અને તેના પર કોઈ કોર્ટ ફી ચૂકવવામાં આવી નથી.અમને આ વાંધામાં કોઈ બળ નથી મળતું.દાવેદાર કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દ્વારા જણાવે છે કે તેને માત્ર વળતર આપવામાં આવ્યું નથી.ન્યાયી વળતર આપવાની વૈધાનિક જવાબદારી અદાલત પર મૂકવામાં આવે છે.જો દાવેદાર દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલા ઊંચા ચુકાદાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે કોઈ પુરાવા ન હોય, તો દાવામાં સુધારો, મુદ્દો ઉઠાવવો અને પક્ષોને પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવી જરૂરી હોઈ શકે છે, પરંતુ જ્યાં દાવો કરવામાં આવેલા ઉચ્ચ ચુકાદાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પર પુરાવા હોય, તો કોર્ટ દાવામાં સુધારો કર્યા વિના તેને મંજૂરી આપી શકે છે અને આપવી જોઈએ.આ સંબંધમાં સ્થિતિ નાગપ્પા વિરુદ્ધ ગુરુદયાળ સિંહ અને અન્ય (૨૦૦૨ એ.આઈ.આર. એસ. સી. ૬બલ્યુ. ૫૩૪૮-૨૦૦૩ (૧) જી.એલ.આર. ૮૯૭) કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નક્કી

કરવામાં આવી છે. અપીલના તબક્કે વૃદ્ધિ માટેનો દાવો વીમાધારકના વાંધા વિના નોંધાયેલા કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દ્વારા રજૂ કરી શકાય છે.કોર્ટ ફીની ચુકવણી ન કરવી એ વૃદ્ધિ પર આધારિત છે જે યોગ્ય નિર્દેશો પસાર કરીને સુધારી શકાય છે.”

૨૦૦૩માં નોંધાયેલા નાગપ્પા વિરુદ્ધ ગુરુદયાળ સિંહ અને અન્યોના કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટની મોટી ખંડપીઠે (૨) ફરરા ૨૧માં એસ. સી. સી. ૨૭૪ નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે; (ચુકાદાની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે)

૨૧. ઉપર ચર્ચા કરાયેલા કારણો માટે, અમારા મતે, એમ. વી. અધિનિયમ હેઠળ, એવું કોઈ પ્રતિબંધ નથી કે ટ્રિબ્યુનલ/કોર્ટ દાવો કરેલી રકમ કરતાં વધુ વળતરની રકમ આપી શકે નહીં.ટ્રિબ્યુનલ/કોર્ટનું કાર્ય 'ન્યાયી' વળતર આપવાનું છે જે રેકૉર્ડ પર રજૂ કરેલા પુરાવાના આધારે વાજબી છે.વધુમાં, આવા કિસ્સાઓમાં દાવાને સમય પ્રતિબંધિત કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી અથવા એવી દલીલ કરી શકાતી નથી કે દાવાને વધારીને કાર્યવાહીના કારણમાં ફેરફાર થશે.એવું પણ જણાવવામાં આવે છે કે કલમ ૧૬૬ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તેમ, કલમ ૧૫૮ની પેટા-કલમ (૬) હેઠળ દાવા ટ્રિબ્યુનલને

ઉપરોક્તત કરેલા અહેવાલને પણ એમ. વી. અધિનિયમ હેઠળ વળતર માટેની અરજી તરીકે ગણી શકાય. જો જરૂરી હોય તો, યોગ્ય કિસ્સાઓમાં, અદાલત દાવા અરજીમાં સુધારાની મંજૂરી આપી શકે છે.

અહીં પ્રતિવાદી/અરજદાર કોસ ઓબ્જેક્શન વિના તારણોને પડકાર આપી શકે છે, જે સમાન અકસ્માતના અન્ય દાવાના કેસમાં પ્રસ્તુત કરવામાં આવે છે;

૧૨. અરજદારો કોસ ઓબ્જેક્શનની ગેરહાજરીમાં એમ. એ. સી. પી. ૫૫૯/૨૨૦૪ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં આપવામાં આવેલા તારણોને પડકાર આપી શકે છે.તેથી, એમ. એ. સી. પી. ૫૫૯/૨૦૦૪ માં વિરોધી નંબર ૧ થી ૪ ને સંયુક્ત રીતે અને અલગ-અલગ રીતે જવાબદાર રાખવાના કાર્યકારી આદેશને પડકાર્યા ન હોવાથી અરજદારો બેદરકારી પર દલીલ કરી શકતા નથી તેવી દલીલ ઉપરોક્તપણે ખોટી છે અને ટકાઉ નથી.એફ. એ. ૨૫૪૫/૧૭માં કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કર્યા વિના પણ, અરજદારો ૧૯૯૩માં નોંધાયેલા બિહાર સપ્લાય સિન્ડિકેટ વિરુદ્ધ યુનાઇટેડ સોલ્ટ વર્ક્સ એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ નેશનલ ઈન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ સાથે એશિયાટિક નેવિગેશનના કેસમાં આપવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ

અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને એમ. એ. સી. પી. <આઈ. ડી. ૧> માં રજૂ કરાયેલા દાવા ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગને પડકાર આપી શકે છે (૨) ઉપરોક્ત નિર્ણયના એસ. સી. સી. ૬૩૯ ફકરા ૨૮ અને ૨૯ નીચે મુજબ છે; (માનનીય અદાલતને પહેલેથી જ આપવામાં આવેલા ચુકાદાની નકલ)

“૨૮ જો પ્રતિવાદી દ્વારા કોઈ અપીલ અથવા પ્રતિ-વાંધા દાખલ કરવામાં ન આવે ત્યારે પણ અપીલ અદાલત દ્વારા રાહત આપવામાં આવી શકે, તો જ્યારે પ્રતિવાદી દ્વારા સહ-પ્રતિવાદી સામે પ્રતિ-વાંધા દાખલ કરવામાં આવે ત્યારે ચોક્કસપણે અપીલ અદાલત દ્વારા રાહત આપવામાં આવી શકે છે. સિવિલ પ્રોસિજર કોડના આદેશ ૪૧ નિયમ ૩૩ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૩૩. અપીલની અદાલતની સત્તા. અપીલ અદાલતને કોઈ પણ હુકમનામું પસાર કરવાની અને કોઈ પણ આદેશ કરવાની સત્તા હશે જે પસાર થવો જોઈએ અથવા થવો જોઈએ અને કેસને જરૂરી હોય તેટલો આગળ અથવા અન્ય હુકમનામું અથવા આદેશ પસાર કરવાની અથવા કરવાની સત્તા હશે, અને આ શક્તિનો ઉપયોગ અદાલત દ્વારા કરી શકાય છે, તેમ છતાં અપીલ માત્ર હુકમના ભાગરૂપે જ છે

અને તેનો ઉપયોગ તમામ અથવા કોઈપણ પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોની તરફેણમાં થઈ શકે છે, જો કે આવા પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોએ કોઈ અપીલ અથવા વાંધો દાખલ કર્યો ન હોય અને જ્યાં કોસ-સ્યુટમાં હુકમો કરવામાં આવ્યા હોય અથવા જ્યાં એક દાવામાં બે અથવા વધુ હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હોય, ત્યાં આમાંથી તમામ અથવા કોઈપણના સંદર્ભમાં ઉપયોગ કરી શકાય છે. હુકમો, જો કે આવા હુકમો સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હોય.

૨૯ ખરેખર કહીએ તો નિયમ ત્રણ ભાગોમાં છે. પ્રથમ ભાગ અપીલ અદાલતને અપીલમાં આવા આદેશો પસાર કરવા માટે ખૂબ જ વ્યાપક સત્તાઓ પ્રદાન કરે છે જે કેસની જરૂર પડી શકે છે. બીજા ભાગમાં વિચારણા કરવામાં આવી છે કે અપીલ માત્ર હુકમનામાના ભાગ તરીકે હોવા છતાં અપીલ અદાલત દ્વારા આ વ્યાપક શક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે અને તેનો ઉપયોગ તમામ અથવા કોઈપણ પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોની તરફેણમાં થઈ શકે છે, જો કે આવા પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોએ કોઈ અપીલ અથવા વાંધો દાખલ કર્યો ન હોય. ત્રીજો ભાગ એ છે કે જ્યાં કોસ-સ્યુટમાં હુકમો આપવામાં આવ્યા હોય અથવા જ્યાં એક દાવામાં બે અથવા વધુ હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હોય, ત્યાં આ શક્તિનો ઉપયોગ

તમામ અથવા કોઈપણ હુકમોના સંદર્ભમાં કરવાનો નિર્દેશ
આપવામાં આવે છે, જો કે આવા હુકમો સામે અપીલ દાખલ
કરવામાં આવી ન હોય.

અરજદારો એમ. એ. સી. પી. નંબરમાં પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને
ચુકાદા સામે દાખલ કરાયેલ પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૫/૨૦૧૭ ૨જૂ કરે
છે, જેમાં બજાજ એલિયાન્સ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ હરીફ
નંબર ૪ છે, જેણે રકમની નાની સંખ્યાને કારણે કોઈ અપીલ દાખલ કરી
નથી, જો કે તેઓએ એમ. એ. સી. પી. નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪માં પસાર
કરાયેલા ના ચુકાદા અને ચુકાદામાં લખી શકાય તેવી વિનંતી સાથે સી.
પી. સી. ની કલમ ૧૫૨ હેઠળ અરજી પણ પસંદ કરી છે કે "વિરોધી નંબર
૧ થી ૪ સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે"
તેના બદલે "વિરોધી નંબર ૧ થી ૪ સંયુક્ત અને અલગ-અલગ
જવાબદાર છે" વળતર ચૂકવવું "અને વિરોધી નંબર ૩ અને ૪ સામે નંબર
૫૫૯/૨૦૦૪ હોવાની દાવો અરજીને નકારી કાઢે છે.તેથી, વિરોધી નંબર
૩ અને ૪ ને સંયુક્ત અને અલગ-અલગ રીતે રાખવાના ચુકાદાના
કાર્યકારી ભાગમાં તે સ્પષ્ટ સ્પષ્ટ ભૂલ હતી, કારણ કે ટ્રિબ્યુનલે ખાસ
કરીને એવું માન્યું છે કે અકસ્માત થવાના કારણે ટ્રકની બેદરકારી થઈ
હતી.

ટ્રક ડ્રાઈવરે અકસ્માત સર્જવા અને પ્રતિકૂળ અનુમાન લગાવવા માટે માત્ર

બેદરકારી દાખવી હતી;

૧૩ વિદ્વાન જજે ખાસ કરીને ચુકાદો આપ્યો છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર બેદરકારીભર્યો હતો અને અકસ્માત માટે જવાબદાર હતો, મૃતક નહીં.જો કે, ૨૦૦૪ના દાવા અરજી નંબર ૫૫૯ના ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં, જે દોસ્તમોહમ્મદ સુલેમાનભાઈ કોચલિયા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, લર્નડ જજે મારુતિ વાનના માલિક અને વીમા કંપનીને પકડવામાં ભૂલ કરી હતી, એટલે કે મૂળ વિરોધી નંબર ૩ અને ૪ વિરોધી નંબર ૧ અને ૨ સાથે સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.૨૦૦૪ ના દાવા અરજી નંબર ૫૫૯ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં પ્રતિબિંબિત ઉપરોક્ત નિર્દેશનો લાભ ઉઠાવતા, વિરોધી નંબર ૨ એ ખોટી ધારણા પર હાલની અપીલને પસંદ કરી કે મૃતકને પણ બેદરકારી હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું.અરજદારો રજૂ કરે છે કે ચુકાદામાં વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ખાસ તારણો નોંધ્યા છે કે ટ્રક ચાલક બેદરકારીભર્યો હતો અને અકસ્માત માટે જવાબદાર હતો.

૧૪ અરજદારો રજૂ કરે છે કે વિરોધી નંબર ૨ એ તમામ બચાવ કરવા માટે એમ. વી. અધિનિયમની કલમ ૧૭૦ હેઠળ પરવાનગી મેળવ્યા પછી મૃતકની બેદરકારી સાબિત કરવા માટે ટ્રક ડ્રાઈવરની તપાસ કરી ન હતી, તેથી ટ્રક ડ્રાઈવર સામે પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવું જરૂરી છે.અરજદારો રજૂ કરે

છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર સામે એક્સાઈઆર અને ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી છે અને ટ્રક ડ્રાઈવર અકસ્માત સ્થળેથી ભાગી ગયો છે.કે આંક-૨૯માં પંચનામા મુજબ મારુતિ વાન તેની જમણી બાજુએ હતી અને ટ્રક ખોટી બાજુએ આવી હતી અને મારુતિ વાનની બાજુમાં પડી હતી. વિરોધી નંબર ૨ વીમા કંપનીએ મૃતકની બેદરકારી સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા આપ્યા નથી.મારુતિ વાનની પાછળની બાજુએ બેઠેલા ઇજાગ્રસ્ત દાવેદારની એમ એ સી પી નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪ માં આંક ૨૯ ખાતે તપાસ કરવામાં આવી છે, જેમણે તેમના જુબાનીમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે અકસ્માત ટ્રક નંબર જી.જે-૨૪ યુ -૧૬૭૫ની ઉતાવળ અને બેદરકારીથી વાહન ચલાવવાને કારણે થયો હતો; અને કોસ એક્ઝામિનેશનમાં સ્વીકારવામાં આવે છે કે અકસ્માત તે બાજુએ થયો હતો જ્યાં મારુતિ વાન ચલાવવામાં આવી હતી, તે પણ સ્વીકારવામાં આવે છે કે અકસ્માત સમયે ડ્રાઈવર-કૌશિકભાઈ (મૃત) નો કોઈ દોષ નહોતો અને તે ટ્રક ડ્રાઈવરની બેદરકારી હતી.ઉપરોક્ત દલીલના સમર્થનમાં, અરજદારો માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચાર નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે; (ચાર ચુકાદાઓની નકલો પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે)

૧. સૈયદ સાદિક અને અન્યો વિરુદ્ધ ડિવિઝનલ મેનેજર યુનાઇટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડે ૨૦૧૪માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૨) એસસીસી ૭૩૫, ફરો ૨૯ નીચે મુજબ છે;

૨૯. દુર્ઘટનામાં યોગદાનની હદની બાબતમાં, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા એવું માનવામાં આવે છે કે અહીં અપીલકર્તાઓ/દાવેદારોએ ધોરીમાર્ગ પર મુસાફરી કરતી વખતે અત્યંત કાળજી લેવી જોઈએ.અકસ્માતના સ્થળને જોતા ટ્રિબ્યુનલે તારણ કાઢ્યું હતું કે અપીલકર્તાઓ/દાવેદારો રસ્તાની વચ્ચેથી આગળ વધી રહ્યા હતા જેના કારણે અકસ્માત થયો હતો.તેથી, ટ્રિબ્યુનલે તારણ કાઢ્યું હતું કે જોકે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૨૭૯ અને ૩૩૮ હેઠળ ટ્રેક્ટર સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તાઓ/દાવેદારોએ પણ ૨૫ ટકાની હદ સુધી અકસ્માતમાં ફાળો આપ્યો હતો.ઉચ્ચ અદાલતે કોઈ કારણ આપ્યા વિના ફાળો આપતી બેદરકારીના સંદર્ભમાં ટ્રિબ્યુનલના તારણો સાથે સંમત થયા હતા.અમને એવું અવલોકન કરવું યોગ્ય લાગે છે કે ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ બંનેએ આ અપીલમાં અપીલકર્તાઓ/દાવેદારોને યોગદાનની બેદરકારી માટે જવાબદાર ઠેરવવામાં ભૂલ કરી છે. ટ્રિબ્યુનલ ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષ પર માત્ર એ હકીકતના આધારે પહોંચ્યું હતું કે તે સાબિત

કરવા માટે કોઈ પુરાવા ન હોવાને કારણે અકસ્માત રસ્તાની વચ્ચે થયો હતો.તેથી, અમે એવું માનીએ છીએ કે દુર્ઘટનામાં અપીલકર્તાઓ/દાવેદારોનું યોગદાન પ્રતિવાદીઓ દ્વારા પુરાવા રજૂ કરીને સાબિત થતું નથી અને તેથી, ફાળો આપતી બેદરકારી અંગે ટ્રિબ્યુનલના તારણો, જેને હાઈકોર્ટ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, તેને રદ કરવામાં આવે છે.

૨. મીનૂ રાઉત અને અન્ય વિરુદ્ધ સત્ય પ્રદુમ્ન મહાપાત્રા અને અન્યોએ ૨૦૧૩ (૧૦) એસ. સી. સી. ૬૯૫ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, ઉપરોક્ત ચુકાદાનો ફરો ૯ નીચે મુજબ છે;

૯. અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવે છે કે ટ્રિબ્યુનલ, ટ્રકના માલિક અથવા તેના ડ્રાઈવર અથવા અન્ય કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષી દ્વારા મૃતક તરફથી યોગદાનની બેદરકારીની કથિત હકીકત સાબિત કરવા માટે કોઈ ખંડન પુરાવા રજૂ કર્યા વિના, વિવાદાસ્પદ મુદ્દા નંબર ૧ પર હકીકતના તારણને ભૂલથી રેકૉર્ડ કર્યું છે અને એવું માન્યું છે કે મૃતક તરફથી યોગદાનની બેદરકારી છે.તેથી, વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવે છે કે મૃતકની બેદરકારી વિશે વીમા કંપની દ્વારા રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા કોઈ પુરાવા વિના રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની

પ્રશંસા કરવામાં ટ્રિબ્યુનલનો અભિગમ ખોટો છે.ટ્રિબ્યુનલે મૃતક અને ઉદ્ધંધન કરનાર વાહનના ચાલક બંને સામે દાખલ કરવામાં આવેલી આરોપપત્ર પર આધાર રાખ્યો છે અને એવું માન્યું છે કે મૃતકની યોગદાનની બેદરકારી હતી જેના પરિણામે બંને વાહનો વચ્ચે માથાકૂટ થઈ હતી.આ હકીકત વીમા કંપની દ્વારા વીમાધારકના બચાવનો લાભ ઉઠાવીને કોઈ પુરાવા રજૂ કરીને સ્થાપિત થતી નથી.કારમાં મુસાફરી કરી રહેલા ફરિયાદી સાક્ષી-૧ એ અકસ્માત કેવી રીતે થયો તે વર્ણવ્યું છે.અકસ્માતના સાક્ષી રહેલા અન્ય નજરે જોનારા સાક્ષીઓએ પણ અપીલકર્તાઓની તરફેણમાં જુબાની આપી છે.તેઓએ જણાવ્યું છે કે વાંધાજનક ટૂકના ચાલકની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે આ અકસ્માત થયો હતો.હકીકતમાં, ફરિયાદી સાક્ષી-૨એ તેના પુરાવામાં જણાવ્યું છે કે તે તેની સાયકલ પર તેના ગામ જઈ રહ્યો હતો અને અકસ્માત તેનાથી ૧૫ ફૂટના અંતરે થયો હતો.અપીલકર્તાઓના દાવાના સમર્થનમાં આ કેસમાં અકસ્માતના સાક્ષી રહેલા અન્ય બે વ્યક્તિઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી.તેમના પુરાવાઓમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે કે તેમણે ઇજાગ્રસ્તોને જાજપુર હોસ્પિટલમાં ખસેડીને મદદ કરી હતી.ફરિયાદી સાક્ષી-૩, જે પાનની દુકાનનો માલિક છે, જેની દુકાન અકસ્માત સ્થળની નજીક આવેલી છે, તેણે તેના પુરાવામાં જણાવ્યું છે કે કારમાં છ લોકો હતા

અને પોલીસ દ્વારા તેની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી.ફરિયાદી સાક્ષી-૪ એ જુબાની આપી હતી કે તેણે બજારથી થોડા અંતરેથી અકસ્માત જોયો હતો જ્યાં તે સમયે ૧૦ થી ૨૦ લોકો હાજર હતા.તેમણે પોતાના પુરાવાઓમાં જણાવ્યું છે કે ટ્રક ઝડપી ગતિમાં હતી અને કારની અંદર છ લોકો હતા જેમને ઈજાઓ થઈ હતી.કારના ડ્રાઈવરને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી અને જ્યારે તેને ટ્રેકર પર જાજપુર હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો ત્યારે તે હોશમાં હતો અને બાદમાં ઈજાના કારણે તેનું મોત થયું હતું.સંબંધિત વિવાદાસ્પદ મુદ્દા નંબર ૧ પર તારણો રેકૉર્ડ કરતી વખતે ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ બંને દ્વારા આ નજરે જોનાર સાક્ષીના પુરાવાને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા નથી.તેથી, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મુદ્દા નંબર ૧ પર નોંધાયેલા તારણો કાયદામાં ભૂલભરેલા છે, અને ઉચ્ચ અદાલતે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની ફરીથી પ્રશંસા કર્યા વિના તેની સાથે સંમત થયા છે, અને તેથી, તેને રદ કરવામાં આવે છે.

૩. જિજુ કુરુપિલા અને અન્યો વિરુદ્ધ કુંજુજમ્મા મોહન અને અન્યોએ ૨૦૧૩ (૯) એસ. સી. સી. ૧૬૬ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, ઉપરોક્ત ચુકાદાના ફકરા ૧૭ થી ૨૧ નીચે મુજબ છે;

૧૭. બીજો પ્રશ્ન મૃતકની યોગદાનની બેદરકારી સાથે સંબંધિત છે.દાવેદારોના જણાવ્યા અનુસાર, બસ ચાલક પી. સી. કુરિયનની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે અકસ્માત થયો હતો અને મૃતક જોય કુરુવિલાની કોઈ બેદરકારી નહોતી.તેનાથી વિપરીત, વીમા કંપનીના જણાવ્યા અનુસાર, અકસ્માત મૃતકની બેદરકારીથી વાહન ચલાવવાને કારણે થયો હતો, જે નશામાં હતો.તેઓ આંક:એ-૫, પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પર આધાર રાખતા હતા.

૧૮. ત્રણ સાક્ષીઓ, ફરિયાદી સાક્ષી-૧ થી ફરિયાદી સાક્ષી-૩એ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જુબાની આપી હતી.પક્ષોએ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કર્યા, આંક એ -૧ થી આંક એ-૮, આંક- બી૧ અને બી૨.દાવેદારો વતી, તેઓએ મૌખિક પુરાવા અને દસ્તાવેજ પુરાવાઓ પર આધાર રાખ્યો હતો જે બસ ડ્રાઈવર તરફથી ઉતાવળમાં અને બેદરકારીપૂર્વક વાહન ચલાવવાનું દર્શાવે છે.વીમા કંપની વતી, વકીલે મૃતકની બેદરકારી સૂચવવા માટે આંક-બી૨ સીન મહાઝાર અને આંક-એ૫, પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧૯. ઉચ્ચ અદાલતે આંક-બી૨ સીન મહાઝાર અને આંક-એ૫, પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટના આધારે જણાવ્યું હતું કે મૃતકની પણ બેદરકારી હતી.

૨૦. પક્ષોને સાંભળીને અને રેકૉર્ડના અવલોકન પર, નીચેની હકીકતો બહાર આવે છે:—

૨૦.૧ વાહનના માલિક કુંજુજમ્મા મોહન અને બસના ડ્રાઈવર, પી. સી. કુરિયન, જે ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ સમક્ષ પ્રથમ અને ત્રીજા પ્રતિવાદી હતા, તેમણે એ આરોપને નકારી કાઢ્યો ન હતો કે અકસ્માત બસ ડ્રાઈવરની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે થયો હતો.

૨૦.૨ ફરિયાદી સાક્ષી-૩, એક સ્વતંત્ર નજરે જોનાર સાક્ષી, દુર્ભાગ્યપૂર્ણ દિવસે મુસાફરી દરમિયાન મૃતકની સાથે હતો.તેમણે જણાવ્યું હતું કે વિરુદ્ધ દિશાથી આવતી બસ મૃતક દ્વારા ચલાવવામાં આવતી કારને અથડાઈ હતી અને બસ ચાલકની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે આ અકસ્માત થયો હતો.

૨૦.૩ આંક -એ૧, પંપડી પોલીસ દ્વારા બસ ચાલક પી. સી. કુરિયન સામે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૨૭૯,૩૩૭ અને ૩૦૪એ હેઠળ નોંધાયેલી એફ. આઈ. આર. દર્શાવે છે કે અકસ્માત બસ ચાલકની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે થયો હતો.તપાસ પછી, પોલીસે બસ ડ્રાઈવર સામે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૨૭૯,૩૩૭

અને ૩૦૪ એ હેઠળ ચોક્કસ આરોપ સાથે આરોપપત્ર (આંક -એ ૪) રજૂ કર્યું હતું કે બસ ડ્રાઈવરે ૧૬મી એપ્રિલ, ૧૯૯૦ના રોજ સાંજે ૪-૫૦ વાગ્યે ઉતાવળમાં અને બેદરકારીપૂર્વક બસ ચલાવવાને કારણે જોય કુરુવિલાનું મૃત્યુ કર્યું હતું. સીધા પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે અકસ્માત બસ ડ્રાઈવરની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે થયો હતો.

૨૦.૪ મૃતક તરફથી કોઈ બેદરકારી સૂચવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી.આંક -બી૨, દ્રશ્ય મહાઝાર પણ મૃતક તરફથી ઉતાવળમાં અને બેદરકારીપૂર્વક વાહન ચલાવવાનું સૂચન કરતું નથી.

૨૦.૫ દ્રશ્ય મહાઝારમાં બતાવ્યા પ્રમાણે અકસ્માત પછી વાહનોની માત્ર સ્થિતિ, એક અથવા બીજા તરફથી ઉતાવળમાં અને બેદરકારીપૂર્વક વાહન ચલાવવાનો નોંધપાત્ર પુરાવો આપી શકતી નથી.જ્યારે વિરુદ્ધ દિશાઓમાંથી આવતા બે વાહનો ટકરાય છે, ત્યારે વાહનોની સ્થિતિ અને તેની દિશા વગેરે વાહનોની ઝડપ, અથડામણની તીવ્રતા, અથડામણનું કારણ, એક વાહન બીજા વાહનને અથડાયું તે સ્થળ વગેરે જેવા પરિબલો પર આધાર રાખે

છે. અકસ્માતના સ્થળ પરથી, અકસ્માત કઈ રીતે થયો તે કોઈ સૂચવી શકે છે અથવા ધારી શકે છે, પરંતુ કોઈ સીધા અથવા સમર્થનકારી પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, ડ્રાઇવરની બેદરકારી હતી કે કેમ તે અંગે કોઈ નિષ્કર્ષ કાઢી શકાતો નથી.આવા સીધા અથવા સમર્થનકારી પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, કોર્ટ કોઈ પણ વ્યક્તિની બેદરકારી વિશે કોઈ ચોક્કસ તારણ આપી શકતી નથી.

૨૦.૬ પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ, આંક-A ૫ મૃત્યુ સમયે મૃતકની સ્થિતિ દર્શાવે છે.આ અહેવાલ દર્શાવે છે કે મૃતક પહેલેથી જ ભોજન કરી ચૂક્યો હતો કારણ કે તેનું પેટ અડધું ભરાઈ ગયું હતું અને તેમાં ચોખા, શાકભાજી અને માંસના ટુકડાઓ પ્રવાહીમાં હતા જેની તીવ્ર ગંધ હતી.ઉપરોક્ત પુરાવા, આંક-A ૫ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે મૃતકએ દારૂ પીધો હતો પરંતુ તેના આધારે, કોઈ ચોક્કસ તારણ આપી શકાતું નથી કે મૃતક અકસ્માત સમયે ઉતાવળમાં અને બેદરકારીથી કાર ચલાવી રહ્યો હતો.આંક-બી૨, સીન મહાઝાર અને આંક-એપ, પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પર આધારિત માત્ર શંકા પુરાવાઓનું સ્થાન લઈ શકતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે પ્રોસીક્યુશન વિટનેસ-૩, સ્વતંત્ર નજરે જોનાર સાક્ષી, આંક-એ૧ (એફ. આઈ. આર.), આંક-એજ (આરોપપત્ર) અને આંક-બી૧ (એફ. આઈ. નિવેદન) જેવા સીધા પુરાવા રેકૉર્ડ પર હોય.

૨૧. તેથી, ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે એવું માનીએ છીએ કે ટ્રિબ્યુનલ અને ઉચ્ચ અદાલતે એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં ભૂલ કરી હતી કે ઉપરોક્ત અકસ્માત મૃતકની બેદરકારીને કારણે પણ થયો હતો, કારણ કે ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષ પુરાવા પર આધારિત ન હતો, પરંતુ માત્ર ધારણા અને અનુમાનો પર આધારિત હતો.

૪. કુમારી કિરણ વિરુદ્ધ સજ્જન સિંહ અને અન્યોએ ૨૦૧૫માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૧) એસ. સી. સી. ૫૩૯, ઉપરોક્ત ચુકાદાનો ફરો ૧૭ નીચે મુજબ છે;

૧૭. જુજુ કુરુવિલા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો ચોક્કસપણે હકીકતની પરિસ્થિતિને લાગુ પડે છે.વર્તમાન કેસમાં નોંધાયેલા તથ્યો અને કાનૂની પુરાવાઓની ઉપરોક્ત તપાસ કર્યા પછી, એવું ન કહી શકાય કે અપીલકર્તા-પિતા ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલી ધારણા પર ઉતાવળિયા અને બેદરકારીભર્યા હતા કે અથડામણ રસ્તાની વચ્ચે થઈ હતી કારણ કે બે વાહનો રસ્તાની વિરુદ્ધ દિશાઓમાંથી આવી રહ્યા હતા.જો કે, હાથ પરના કેસનું એકમાત્ર પાસું જે આપણે વાજબી રીતે ધારી શકીએ છીએ તે એ છે કે અપીલકર્તા-પિતાએ તેના બે સગીર બાળકો (અપીલકર્તા-સગીર) સાથે મુસાફરી કરી રહ્યા હોવાથી મોટરસાયકલ ચલાવતી વખતે પૂરતી સાવધાની રાખી

હશે.વધુમાં, રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓની તપાસ કર્યા પછી, અપીલકર્તા-પિતાની બેદરકારી દર્શાવતો કોઈ પુરાવો નથી.આમ અમારા મતે, હાઈકોર્ટ દ્વારા અપીલકર્તા-પિતા પર રૂપ ટકા અને ઉદ્ધંધન કરનાર ટ્રેક્ટરના ડ્રાઈવર પર રૂપ ટકા ફાળો આપતી બેદરકારી ઉપરોક્ત સંદર્ભના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા આ પાસા પર નિર્ધારિત કાયદાકીય સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને ખોટી છે.આમ, અમે દ્વંનિષ્કર્ષ પર છીએ કે બેદરકારી ઉપરોક્તપણે વાંધાજનક ટ્રેક્ટરના ડ્રાઈવરની છે કારણ કે તે ભારે વાહન ચલાવી રહ્યો હતો.તેથી, અમે અપીલકર્તા-પિતાની રૂપ ટકા ફાળો આપતી બેદરકારીને બાજુ પર મૂકીએ છીએ, જે હાઈકોર્ટ દ્વારા વહેંચવામાં આવી છે.

વીમા કંપની દ્વારા ટ્રકના ચાલકની તપાસ ન કરવા બદલ પ્રતિકૂળ તારણ

કાઢવું:

૧૫ અરજદારો નીચેના બે નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે; (બે ચુકાદાઓની નકલો પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે)

૧. યુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ જેન્ટિભાઈ ખિમજિભાઈ પરમારે ૨૦૧૭માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૧) જીસીડી ૪૫૨, ફરો પ.૧,પ.૨.અને પ.૩ નીચે પ્રમાણે છે;

[પ.૧] પુરાવાઓની પ્રશંસા પર વધુ ખાસ કરીને ઇજાગ્રસ્ત સાક્ષી દાવેદારની જુબાની અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે આચાર મેટાડોરના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવર સામે એફ. આઈ. આર. દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં ખાસ કરીને આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કે તે ઉતાવળમાં અને બેદરકારીભર્યો હતો જેના કારણે અકસ્માત થયો હતો અને તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે ત્યારબાદ તપાસ પછી તેની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું છે અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે આચાર મેટાડોરના મૂળ વિરોધી નંબર ૧ ડ્રાઈવર, જેને શ્રેષ્ઠ સાક્ષી કહી શકાય, તેણે સાક્ષી પેટીમાં પગ મૂક્યો નથી અને તેથી, પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવાની જરૂર છે. પુરાવાની પ્રશંસા પર, આચાર મેટાડોરના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવરને અકસ્માત માટે એકમાત્ર બેદરકારી ગણાવી હતી.

[પ.૨] અપીલકર્તા વીમા કંપની વતી એવો કેસ છે કે બે વાહનો વચ્ચે માથાકૂટ થાય છે, તેથી બંને વાહનોના ચાલકને ૫૦ ટકાની હદ સુધી યોગદાનની બેદરકારી દર્શાવવી જરૂરી છે.તેમની ઉપરોક્ત રજૂઆતના સમર્થનમાં, અપીલકર્તા વીમા કંપની વતી હાજર રહેલા

વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેલતે બિજોય કુમાર ડુગર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.જો કે, બિજોય કુમાર ડુગર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટ સમક્ષના તથ્યોને ધ્યાનમાં લેવા પર, અમારો અભિપ્રાય છે કે બિજોય કુમાર ડુગર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટનો નિર્ણય હાથ પરના કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં અને/અથવા તે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં અપીલકર્તાને કોઈ મદદ કરશે નહીં.માનનીય ઉપરોક્તીમ કોર્ટ સમક્ષના કેસમાં, પુરાવાઓની પ્રશંસા પર, એવું જાણવા મળ્યું હતું કે કારના ડ્રાઈવરે જોયું હતું કે વિરુદ્ધ બાજુથી આવતું વાહન, એટલે કે બસ અસામાન્ય ગતિ અને વાંકીચૂંકી રીતે આવી રહી હતી, તેના દ્વારા કોઈ યોગ્ય કાળજી લેવામાં આવી ન હતી અને/અથવા અથડામણમાં માથું ટાળવા માટે તેના દ્વારા કોઈ સાવચેતી રાખવામાં આવી ન હતી.આ પ્રકારનો ચુકાદો આપ્યા પછી માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે બંને વાહનોના ચાલકને ૫૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપતી બેદરકારી ગણાવી છે.બિજોય કુમાર ડુગર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેવા પર, એવું ન કહી શકાય કે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં કાયદાનો ઉપરોક્ત પ્રસ્તાવ મૂક્યો છે કે જ્યાં અથડામણ થાય છે તેવા તમામ કેસોમાં, બંને વાહનોના

ચાલકને ૫૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપવો જરૂરી છે.ફાળો આપતી બેદરકારીની હકીકત દરેક કેસની હકીકતો અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પર આધારિત હશે.કોઈ પણ સ્ટ્રેટજેકેટ ફોર્મ્યુલા ન હોઈ શકે કે દરેક કિસ્સામાં જ્યાં અથડામણ થાય છે, ત્યાં બંને વાહનોના ડ્રાઈવરને ૫૦ ટકાની હદ સુધી યોગદાનની બેદરકારી રાખવાની જરૂર છે.જે બાબત ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે તે એ છે કે અન્ય વાહનના ડ્રાઈવરે અથડામણ ટાળવા માટે યોગ્ય કાળજી અને સાવચેતી રાખી હતી કે નહીં.પંચનામાના વર્તમાન કિસ્સામાં એવું લાગે છે કે અલ્ટો કારના ડ્રાઈવરે પણ ૨૫ ફૂટની હદ સુધી બ્રેક લગાવી હતી અને આયશર મેટાડોરના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવરે પણ કોઈ બ્રેક લગાવી નહોતી.આમ, અલ્ટો કારના ડ્રાઈવરે ૨૫ ફૂટની હદ સુધી બ્રેક લગાવીને ટક્કરથી બચવા માટે યોગ્ય કાળજી અને સાવચેતી રાખી હતી.સંજોગો હેઠળ અને હકીકતો અને કેસમાં વધુ ખાસ કરીને ઈજાગ્રસ્ત સાક્ષી મૂળ દાવેદારની જુબાની, જેમણે ખાસ કરીને જણાવ્યું હતું કે આયશર મેટાડોરનો ડ્રાઈવર ઉતાવળિયો અને બેદરકારીભર્યો હતો અને તેના પુરાવાની પ્રશંસા કરીને અને એ હકીકત સાથે જોડાયેલો હતો કે અકસ્માત પછી આયશર મેટાડોરનો ડ્રાઈવર ભાગી ગયો હતો અને તે પછી પણ તેણે અકસ્માત કેવી રીતે થયો તે સમજાવવા માટે સાક્ષી પેટીમાં પગ મૂક્યો ન હતો અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં

રાખીને કે આયશર મેટાડોરના ડ્રાઈવરને તપાસ પછી, હકીકતો અને સંજોગોમાં, આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. એવું ન કહી શકાય કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માત માટે આયશર મેટાડોરના ડ્રાઈવરને એકમાત્ર બેદરકારીભર્યો ઠેરવવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે.અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, આયશર મેટાડોરનો ડ્રાઈવર, જેને અકસ્માતને સમજાવવા માટે શ્રેષ્ઠ સાક્ષી કહી શકાય, તેણે સાક્ષી પેટીમાં પગ મૂક્યો નથી.આ સંજોગોમાં તેની વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવું પણ જરૂરી છે.

[પ.૩] ઉપરોક્ત હકીકતો અને કેસના સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, અમે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લેવામાં આવેલા દષ્ટિકોણ સાથે ઉપરોક્ત સંમત છીએ, જેમાં મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ આયશર મેટાડોરના ડ્રાઈવરને અકસ્માત માટે એકમાત્ર બેદરકારી ગણાવી હતી.અમે અપીલ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં તેમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ જોતા નથી.

૨. ૨૦૧૬માં જે. એક્સ. (જી. યુ. જે.) ૬૯માં દક્ષાબેન સંજયભાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ અબ્દુલવાસા ઇસ્તેહારખાન ખાનનો અહેવાલ, ઉપરોક્ત ચુકાદાનો ફરો પ નીચે મુજબ વાંચે છે;

પ સંબંધિત પક્ષો તરફથી લાંબા સમય સુધી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.વિદ્વતાપૂર્ણ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસારનો કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને અને આ અદાલતે પણ રેકૉર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવાની, ખાસ કરીને આંક -૨૭ અને ૨૮માં રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજ પુરાવા, એટલે કે એફ. આઈ. આર. અને અકસ્માતના સ્થળના પંચનામાની ફરીથી પ્રશંસા કરી હતી.શરૂઆતમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદા દ્વારા વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માતમાં સામેલ આયશર ટેમ્પોના મૃતક ડ્રાઈવરને ૨૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપતી બેદરકારી અને અકસ્માતમાં સામેલ મોટર ટ્રકના ડ્રાઈવરને ૮૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપતી બેદરકારી ગણાવી છે.જો કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે વર્તમાન કેસમાં અકસ્માતમાં સામેલ ટ્રકના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવરે સાક્ષી પેટીમાં પગ મૂક્યો ન હતો.અકસ્માત થયા પછી તે અકસ્માત સ્થળેથી પણ ભાગી ગયો હતો.અકસ્માતના સ્થળના પંચનામામાંથી એ પણ બહાર આવી રહ્યું છે કે જે ટ્રક ઢોળાવ પર હતી અને ઓવર બ્રિજ પરથી નીચે પડી રહી હતી, તે તેની ખોટી બાજુએ ગઈ અને વિરુદ્ધ બાજુથી આવતી આયશર ટેમ્પોને ટક્કર મારી જે તેની જમણી બાજુ હતી.અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ ટ્રકના ડ્રાઈવર કે જેને અકસ્માત અને/અથવા જે રીતે અકસ્માત થયો તે સમજાવવા માટે શ્રેષ્ઠ

સાક્ષી કહી શકાય, તેણે સાક્ષી પેટીમાં પગ મૂક્યો નથી.તેથી, અકસ્માતમાં સામેલ ટ્રકના ચાલક સામે પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવું જરૂરી છે.એ વાત સાચી છે કે આઈશર ટેમ્પોના કલીનર કે જેણે એફઆઈઆર દાખલ કરી હતી તે પણ સાક્ષીની પેટીમાં પગ મૂક્યો નથી.જો કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે ટ્રકનો ચાલક એકમાત્ર બેદરકારીભર્યો હતો તે સાબિત કરવાનો પ્રારંભિક બોજ મૂળ દાવેદારો પર છે, જે અકસ્માતના સ્થળના પંચનામા જેવા અગ્રણી નક્કર પુરાવા દ્વારા, મૂળ દાવેદારોએ તેમની જવાબદારી પૂરી કરી છે.ત્યારબાદ, દાવેદારો વતી કેસ સાબિત કરવાનો પ્રારંભિક બોજ પૂરો થયા પછી, તે વીમાદાતાનું કામ હતું કે તે અગ્રણી નક્કર પુરાવા દ્વારા સાબિત કરે, ખાસ કરીને ટ્રકના ડ્રાઈવરની તપાસ કરીને ફાળો આપતી બેદરકારી સાબિત કરવા અને/અથવા સાબિત કરવા માટે કે ટ્રકનો ડ્રાઈવર એકમાત્ર બેદરકારી કરતો ન હતો.કોઈ પણ સંજોગોમાં અકસ્માતના સ્થળના પંચનામાને ધ્યાનમાં લેતા, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૃતકને ૨૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપવાની બેદરકારી દર્શાવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે.કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં વધુ ખાસ કરીને અકસ્માતના સ્થળના પંચનામા અને જે રીતે અકસ્માત થયો હતો અને ટ્રક તેની ખોટી બાજુએ ગઈ હતી અને વિરુદ્ધ બાજુથી આવતા આયશર ટેમ્પોને ટક્કર મારી હતી જે તેની જમણી બાજુએ હતી, અકસ્માતમાં સામેલ

ટ્રકના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવરને અકસ્માત માટે એકમાત્ર બેદરકારી ગણી શકાય.આ સંજોગોમાં, વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મૃતકને ૨૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપનાર બેદરકારી હોવાનું નોંધાયેલું તારણ ટકાવી શકાતું નથી અને તે રદ કરવા અને અલગ રાખવા પાત્ર છે અને તે મુજબ, રદ કરવામાં આવે છે અને અલગ રાખવામાં આવે છે અને અકસ્માતમાં સામેલ મોટર ટ્રકના મૂળ પ્રતિઉપરોક્તધી નંબર ૧ ડ્રાઈવરને અકસ્માત માટે એકમાત્ર બેદરકારી માનવામાં આવે છે.

સંઘ, પ્રેમ અને સ્નેહ, સંપત્તિ અને અંતિમ સંસ્કારનો ખર્ચ;

૧૬. અરજદારો રજૂ કરે છે કે ટ્રિબ્યુનલે કન્સોર્ટિયમ ગુમાવવા બદલ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, બે સગીર બાળકો પ્રત્યે પ્રેમ અને સ્નેહ ગુમાવવા બદલ રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ અને સંપત્તિ ગુમાવવા બદલ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ અને અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે રૂ. ૨૫,૦૦૦/- આપવાનો આદેશ આપવો જોઈએ.તેઓ નીચેના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખે છે; (ત્રણ નિર્ણયોની નકલો પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે).

૧. સંઘ્યા રાની દીબર્મા વિરુદ્ધ નેશનલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડનો ૨૦૧૬ (૮) સ્કેલ ૮૨૦માં અહેવાલ, ચુકાદાનો ફકરો ૧૮ થી ૨૨ નીચે મુજબ છે;

૧૮ વધુ આઘાતજનક બાબત એ છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા ચુકાદામાં ફેરફાર કરીને ₹ ૨૦,૪૦,૦૦૦ કરવાનો તર્ક લાગુ કરવામાં આવ્યો છે, જે માત્ર નિર્ભરતાનું વાર્ષિક ગુકસાન છે, જેથી, સંપત્તિના ગુકસાન, અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ, સંઘના ગુકસાન વગેરે જેવા અન્ય વિવિધ શીર્ષો હેઠળ મૃતકના આશ્રિતોને કારણે વળતરની ફાળવણી નક્કી કરવા માટેનું આગામી નિર્ણાયક પગલું ઉપરોક્તરૂપે ખૂટે છે. અન્ય શીર્ષકો હેઠળ કોઈ પણ રકમ ન આપવા અંગે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશના તક ને ફરીથી રજૂ કરવો યોગ્ય છે:

"૧૯.ઉપરોક્ત કારણો અને ચર્ચાઓ માટે, આ રિટ પિટિશનમાં યોગ્યતા છે અને તેને ફક્ત રૂ. ૨૦,૪૦,૦૦૦-માં ફેરફાર કરવાની મંજૂરી છે.કારણ કે આ રકમ અવલંબનના સમયગાળા દરમિયાન મૂળ રકમનો વપરાશ કર્યા વિના વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે વ્યાજ દ્વારા દર મહિને રૂ. ૧૦,૦૦૦/- થી વધુ મેળવશે, તેથી અન્ય કોઈ ગણતરી પર વધુ વળતરની માંગ કરવામાં આવતી નથી.

૧૯ આ અદાલત માટે એ સમજવું મુશ્કેલ છે કે કયા કાનૂની સિદ્ધાંત પર વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે આ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે આધાર રાખ્યો છે કે અન્ય કોઈ વડા હેઠળ વધુ ચુકાદાની જરૂર

નથી, જ્યારે આ અદાલત દ્વારા કાયદાની સારી રીતે સ્થાયી સ્થિતિ રહી છે.

૨૦ રાજેશ અને અન્યો વિરુદ્ધ રાજબીર અને અન્યોના કેસમાં આ અદાલતના ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણય (૨૦૧૩) ૯ એસ. સી. સી. ૫૪ તેમજ કલ્પનારાજ અને અન્યો વિરુદ્ધ તમિલનાડુ રાજ્ય પરિવહન નિગમના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય (૨૦૧૪) ૫ સ્કેલ ૪૭૯ ના પ્રકાશમાં અપીલકર્તાઓ નીચે આપેલા શીર્ષકો હેઠળ વળતર મેળવવા માટે વધુ હકદાર છે:

વ્યક્તિ	રકમ
અંતિમ સંસ્કારનો ખર્ચ	રૂ. ૫,૦૦૦/-
સંઘની ખોટ	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ -
માર્ગદર્શન ગુમાવવું નાના બાળકો	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ -
વૃદ્ધોને પ્રેમ અને સ્નેહ ગુમાવવો માતા-પિતા	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ -
મિલકતની ખોટ	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ -
મુકદ્દમાનો ખર્ચ	રૂ. ૫,૦૦૦/-
કુલ	રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦ -

--	--

૨૧ આમ, અપીલકર્તાઓ કુલ રૂ. ૨૩,૦૧,૧૨૦-+ રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦-= રૂ. ૨૭,૫૧,૧૨૦-નું વળતર મેળવવા માટે હકદાર છે.

૨૨ આ રકમ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અપીલકર્તાઓને ચૂકવવાપાત્ર છે, વિદ્યત એકલ ન્યાયાધીશે ધાર્યું છે તેમ વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે નહીં, પરંતુ વાર્ષિક ૯ ટકાના દરે, દિલ્લી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, દિલ્લી વિરુદ્ધ ઉપહાર ટ્રેજેડી વિક્ટિમ્સ એસોસિએશન અને અન્યોના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંત અનુસાર, (૨૦૧૧) ૧૪ એસ. સી. સી. ૪૮૧.

૨. જીજુ કુરુવિલા અને અન્યો વિરુદ્ધ કુંજુજમ્મા મોહન અને અન્યોએ ૨૦૧૩ (૯) એસ. સી. સી. ૧૬૬ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, ચુકાદાનો ફરો ૨૬ નીચે મુજબ વાંચે છે;

૨૬. ઉપરોક્ત વળતર ઉપરાંત, દાવેદારો બંને બાળકોના પ્રેમ અને સ્નેહ માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ મેળવવા માટે હકદાર છે, એટલે કે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦-અને રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની રકમ-પત્નીને સંઘ ગુમાવવા માટે જે વાજબી લાગે છે.તેથી, કુલ રકમ રૂ. ૫૭,૪૯,૫૦૦ આવે છે -

૩. કલા દેવી વિરુદ્ધ ભગવાન દાસ ચૌહાણે ૨૦૧૫માં અહેવાલ આપ્યો હતો ૨ એસ. સી. સી. ૭૭૧, ઉપરોક્ત ચુકાદાના ફકરા ૧૦ થી ૧૨ નીચે મુજબ છે;

૧૦ વધુમાં, હાઈકોર્ટ રાજેશ અને અન્યો વિરુદ્ધ રાજબીર સિંહ અને અન્યો, (૨૦૧૩) ૯ એસ. સી. સી. ૫૪ માં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને સંઘના ગુકસાનના શીર્ષક હેઠળ માત્ર રૂ. ૩૦,૦૦૦/- ની નજીવી રકમ, પ્રેમ અને સ્નેહના ગુકસાન માટે રૂ. ૪૦,૦૦૦/- આપવામાં ભૂલ કરી છે. તદનુસાર, અમે જુજુ કુરુવિલા અને અન્યો વિરુદ્ધ કુંજુજમ્મા મોહન અને અન્યો, (૨૦૧૩) ૯ એસ. સી. સી. ૧૬૬ માં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત માર્ગદર્શિકા અનુસાર સંઘના ગુકસાન માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે રૂ.૨૫,૦૦૦ અને મૃતકના દરેક સગીર બાળકને પ્રેમ અને સ્નેહ ગુમાવવા માટે રૂ.૧,૦૦,૦૦૦ (એટલે કે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦-) નો આદેશ કરીએ છીએ.

૧૧ ઉચ્ચ અદાલતે અપીલકર્તા-પત્નીને સંપત્તિના ગુકસાન માટે વળતર ન આપીને વધુ ભૂલ કરી છે.અમે તે મુજબ કલ્પનારાજ અને અન્યો વિરુદ્ધ તમિલનાડુ રાજ્ય પરિવહન નિગમ, ૨૦૧૪

(૫) સ્કેલ ૪૭૯ માં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતો અનુસાર, તે માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦નો આદેશ કરીએ છીએ.

૧૨ પરિણામે, અપીલકર્તાઓ નીચેના શીર્ષકો હેઠળ વળતર મેળવવા માટે હકદાર રહેશે:

અવલંબનની ખોટ	૧૦,૩૬,૮૦૦
કન્સોર્ટિયમની ખોટ	૧,૦૦,૦૦૦
સંપત્તિની ખોટ	૧,૦૦,૦૦૦
પ્રેમ અને સ્નેહની ખોટ	૨,૦૦,૦૦૦
અંતિમ સંસ્કારનો ખર્ચ	૨૫૦૦૦
કુલ	૧૪,૬૧,૮૦૦

આમ, પ્રતિવાદી-વીમા કંપની દ્વારા અપીલકર્તાઓને ચૂકવવાપાત્ર કુલ વળતર રૂ. ૧૪,૬૧,૮૦૦ હશે-અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી ચુકવણીની તારીખ સુધી વાર્ષિક ૯ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે. તદનુસાર, અમે આ અપીલને વાર્ષિક રૂ.૧૪,૬૧,૮૦૦- વ્યાજ વાર્ષિક ૯% સાથે આપવા માટે મંજૂરી આપીએ છીએ.

વ્યાજ;

૧૭. અરજદારો વાર્ષિક ૭.૫% ને બદલે ૯ ટકાના દરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર છે.તેના સમર્થનમાં, તેઓ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નીચેના બે નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે (બે નિર્ણયોની નકલો પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે);

૧. સુપે દેઈ વિરુદ્ધ નેશનલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડે ૨૦૧૫માં અહેવાલ આપ્યો ૨ એસસીસી ૭૭૧. ઉપરોક્ત નિર્ણયનો ફકરો ૮ નીચે મુજબ છે;

૮. [જે. ટી. ૨૦૦૧ (૧) એસ. સી. ૩૭૫] માં નોંધાયેલા કૌશુમા બેગમ (શ્રીમતી) અને અન્યો વિરુદ્ધ ન્યૂ ઇન્ડિયા એન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ અને અન્યોના કેસમાં વ્યાજના પ્રશ્ન પર આવતા આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે ૯ ટકા વ્યાજ આપવાનો યોગ્ય દર છે અને તે દર મોટર અકસ્માત વળતરના કેસોમાં લાગુ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૨. સંધ્યા રાની દીબર્મા વિરુદ્ધ નેશનલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડનો ૨૦૧૬માં અહેવાલ (૮) સ્કેલ ૮૨૦, ફકરો ૨૨ નીચે મુજબ વાંચે છે;

૨૨. આ રકમ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અપીલકર્તાઓને ચૂકવવાપાત્ર છે, વિદ્યુત એકલ ન્યાયાધીશે ધાર્યું છે તેમ વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે

નહીં, પરંતુ વાર્ષિક ૯ ટકાના દરે, દિલ્હી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, દિલ્હી વિરુદ્ધ ઉપહાર ટ્રેજેડી વિકિટમ્સ એસોસિએશન અને અન્યોના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંત અનુસાર, (૨૦૧૧) ૧૪ એસ. સી. સી. ૪૮૧.

મૃતકની ભાવિ સંભવિત આવકને ધ્યાનમાં રાખીને હકદારીમાં ૫૦ ટકાનો વધારો;

૧૮. ૨૦૦૯ (૬) એસ. સી. સી. ૧૨૧માં સરલા વર્મા વિરુદ્ધ દિલ્હી પરિવહન નિગમના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને મૃતકની ઉંમર ૩૯ વર્ષની હોવાથી અરજદારો આવકમાં ૫૦ ટકા વૃદ્ધિનો હકદાર છે. ટ્રિબ્યુનલે મૃતકની ભાવિ સંભવિત આવક પર વિચાર કર્યો નથી.

કલમ ૧૫૨ અરજીની પેન્ડન્સીના બહાને ૭ વર્ષ પછી વર્તમાન અપીલ દાખલ કરવી, બરતરફ કરવા પાત્ર છે.

૧૯. અરજદારો રજૂ કરે છે કે અપીલકર્તા વીમા કંપનીએ સી. પી. સી. ની કલમ ૧૫૨ હેઠળ તેની અરજી નામંજૂર થયા પછી વર્તમાન અપીલ દાખલ કરી છે, સી. પી. સી. ની કલમ ૧૫૨ હેઠળ અરજીનો પીછો કરવામાં અપીલકર્તા તરફથી ભારે સુસ્તી અને બેદરકારી હતી,

અપીલકર્તાએ ઉપરોક્ત અરજીની વહેલી સુનાવણીની પણ કાળજી લીધી નથી કે ઉપરોક્ત અરજીની ઝડપી સુનાવણી માટે કોઈ પગલાં લીધાં નથી, અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી ૭ વર્ષ પછી નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.આ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા અરજી પર કાર્યવાહી કરવામાં ગંભીર નહોતો.અપીલકર્તાને કલમ ૧૫૨ અરજીની પેન્ડન્સી દરમિયાન અપીલ દાખલ કરવાથી બાકાત રાખવામાં આવ્યા ન હતા.તેથી પણ, હાલની અપીલ ફગાવી શકાય તેવી છે.અપીલકર્તાએ આવી તુરંચ અરજી દાખલ કરી હતી, જોકે તે મોટા પાયે વ્યવસાય ચલાવે છે, પેનલ વકીલો ધરાવતી સારી રીતે સજ્જ પ્રાદેશિક કચેરીઓ ધરાવે છે.એવું ન કહી શકાય કે અપીલકર્તા સી. પી. સી. હેઠળ કલમ ૧૫૨ અરજીના અવકાશ વિશે જાણતો ન હતો.

૨૦ તેથી, વીમા કંપનીની અપીલ ફગાવી દેવા માટે જવાબદાર છે અને ક્રોસ-ઓબ્જેક્શનમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ એવોર્ડ વધારવામાં આવે છે.”

૭. દાવેદારોએ વળતર વધારવા માટે તેમના વિરોધાભાસોને સમર્થન આપવા માટે લેખિત દલીલો પણ રજૂ કરી છે જે નીચે મુજબ છે:

“અહીં પ્રતિવાદી નંબર ૩ કોસ ઓબ્જેક્શન વિના તારણોને પડકાર આપી શકે છે;

૧. પ્રતિવાદી નંબર ૩ કોસ ઓબ્જેક્શનની ગેરહાજરીમાં એમ. એ. સી. પી. ૫૫૯/૨૨૦૪ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં આપવામાં આવેલા તારણોને પડકાર આપી શકે છે.તેથી, એમ. એ. સી. પી. ૫૫૯/૨૦૦૪ માં પ્રતિવાદી નંબર ૩ બેદરકારી પર દલીલ કરી શકતો નથી કારણ કે તેણે વિરોધી નંબર ૧ થી ૪ ને સંયુક્ત રીતે અને અલગથી જવાબદાર રાખવાના કાર્યકારી આદેશને પડકાર્યો નથી, તે દલીલ ઉપરોક્તણપણે ખોટી છે અને ટકાઉ નથી.એફ. એ. ૨૫૪૫/૧૭ માં કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કર્યા વિના પણ, પ્રતિવાદી નંબર ૩ ૧૯૯૩ માં અહેવાલિત બિહાર સપ્લાય સિન્ડિકેટ વિરુદ્ધ યુનાઇટેડ સોલ્ટ વર્ક્સ એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ નેશનલ ઈન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ સાથે એશિયાટિક નેવિગેશનના કેસમાં આપવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને એમ. એ. સી. પી. ૫૫૯/૨૦૦૪ માં પ્રસ્તુત દાવા ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગને પડકાર આપી શકે છે (૨) એસ. સી. સી. ૬૩૯ ઉપરોક્ત નિર્ણયના ફક્ત ૨૮ અને ૨૯ નીચે મુજબ વાંચે છે; (માનનીય અદાલતને પહેલેથી જ ચુકાદાની નકલ આપવામાં આવેલ છે)

૨૮ જો પ્રતિવાદી દ્વારા કોઈ અપીલ અથવા પ્રતિ-વાંધા દાખલ કરવામાં ન આવે ત્યારે પણ અપીલ અદાલત દ્વારા રાહત આપવામાં આવી શકે, તો જ્યારે પ્રતિવાદી દ્વારા સહ-પ્રતિવાદી સામે પ્રતિ-વાંધા દાખલ કરવામાં આવે ત્યારે ચોક્કસપણે અપીલ અદાલત દ્વારા રાહત આપવામાં આવી શકે છે. સિવિલ પ્રોસિજર કોડના આદેશ ૪૧ નિયમ ૩૩ નીચે મુજબ વાંચે છે:

૩૩. અપીલની અદાલતની સત્તા. અપીલ અદાલતને કોઈ પણ હુકમનામું પસાર કરવાની અને કોઈ પણ આદેશ કરવાની સત્તા હશે જે પસાર થવો જોઈએ અથવા બનાવવો જોઈએ અને કેસની જરૂર હોય તેટલો વધુ અથવા અન્ય હુકમનામું અથવા આદેશ પસાર કરવાની અથવા બનાવવાની સત્તા હશે, અને આ શક્તિનો ઉપયોગ અદાલત દ્વારા કરી શકાય છે, તેમ છતાં અપીલ માત્ર હુકમના ભાગ તરીકે છે અને તે હોઈ શકે છે. તમામ અથવા કોઈપણ પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોની તરફેણમાં અરજી કરવામાં આવી, જો કે આવા પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોએ કોઈ અપીલ અથવા વાંધો દાખલ કર્યો ન હોય અને જ્યાં કોસ-સ્યુટમાં હુકમો કરવામાં આવ્યા હોય અથવા જ્યાં એક દાવામાં બે અથવા વધુ હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હોય, ત્યાં તમામ અથવા

કોઈપણ હુકમોના સંદર્ભમાં અરજી કરવામાં આવી શકે છે, જો કે આવા હુકમો સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હોય.

૨૯ ખરેખર કહીએ તો નિયમ ત્રણ ભાગોમાં છે. પ્રથમ ભાગ અપીલ અદાલતને અપીલમાં આવા આદેશો પસાર કરવા માટે ખૂબ જ વ્યાપક સત્તાઓ પ્રદાન કરે છે જે કેસની જરૂર પડી શકે છે. બીજા ભાગમાં વિચારણા કરવામાં આવી છે કે અપીલ માત્ર હુકમનામાના ભાગ તરીકે હોવા છતાં અપીલ અદાલત દ્વારા આ વ્યાપક શક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે અને તેનો ઉપયોગ તમામ અથવા કોઈપણ પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોની તરફેણમાં થઈ શકે છે, જો કે આવા પ્રતિવાદીઓ અથવા પક્ષકારોએ કોઈ અપીલ અથવા વાંધો દાખલ કર્યો ન હોય. ત્રીજો ભાગ એ છે કે જ્યાં કોસ-સ્યુટમાં હુકમો આપવામાં આવ્યા હોય અથવા જ્યાં એક દાવામાં બે અથવા વધુ હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હોય, ત્યાં આ શક્તિનો ઉપયોગ તમામ અથવા કોઈપણ હુકમોના સંદર્ભમાં કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે, જો કે આવા હુકમો સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હોય.”

અરજદારો એમ. એ. સી. પી. નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪ માં પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને ચુકાદા સામે દાખલ કરાયેલ પ્રથમ અપીલ નંબર

૨૫૪૫/૨૦૧૭ રજૂ કરે છે, જેમાં બજાજ એલિયાન્ઝ જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ હરીફ નંબર ૪ છે, જેણે રકમની નાનીતાને કારણે કોઈ અપીલ દાખલ કરી નથી, જો કે તેઓએ એમ. એ. સી. પી. નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪ માં પસાર કરાયેલા ૧૦/૦૯/૨૦૦૯ ના ચુકાદા અને ચુકાદામાં લખી શકાય તેવી વિનંતી સાથે સી. પી. સી. ની કલમ ૧૫૨ હેઠળ અરજી પણ પસંદ કરી છે કે "વિરોધી નંબર ૧ થી ૪ સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે" તેના બદલે "વિરોધી નંબર ૧ થી ૪ સંયુક્ત અને અલગ-અલગ જવાબદાર છે" વળતર ચૂકવવું "અને વિરોધી નંબર ૩ અને ૪ સામે નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪ હોવાની દાવો અરજીને નકારી કાઢે છે.તેથી, વિરોધી નંબર ૩ અને ૪ ને સંયુક્ત અને અલગ-અલગ રીતે રાખવાના ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં તે સ્પષ્ટ સ્પષ્ટ ભૂલ હતી, કારણ કે ટ્રિબ્યુનલે ખાસ કરીને એવું માન્યું છે કે અકસ્માત થવાના કારણે ટ્રકની બેદરકારી થઈ હતી.

ટ્રક ડ્રાઈવરે અકસ્માત સર્જવા અને પ્રતિકૂળ અનુમાન લગાવવા માટે માત્ર બેદરકારી દાખવી હતી;

૨. વિદ્વાન જજે ખાસ કરીને ચુકાદો આપ્યો છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર બેદરકારીભર્યો હતો અને અકસ્માત માટે જવાબદાર હતો, મૃતક નહીં.જો કે, ૨૦૦૪ના દાવા અરજી નંબર ૫૫૯ના ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં, જે

દોસ્તમોહમ્મદ સુલેમાનભાઈ કોચલિયા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, લર્નડ જજે મારુતિ વાનના માલિક અને વીમા કંપનીને પકડવામાં ભૂલ કરી હતી, એટલે કે, મૂળ વિરોધી નંબર ૩ અને ૪ વિરોધી નંબર ૧ અને ૨ સાથે સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે. ૨૦૦૪ ના દાવા અરજી નંબર ૫૫૯ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં પ્રતિબિંબિત ઉપરોક્ત નિર્દેશનો લાભ ઉઠાવતા, અપીલકર્તાએ મૃતક-કૌશિક પી. સાંગાણીને પણ બેદરકારીભર્યા હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું તેવી ખોટી ધારણા પર પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૪/૨૦૧૭ પસંદ કર્યું હતું.

૩. પ્રતિવાદી નંબર ૩ રજૂ કરે છે કે ચુકાદામાં વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ખાસ તારણો નોંધ્યા છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર બેદરકારીભર્યો હતો અને અકસ્માત માટે જવાબદાર હતો. પ્રતિવાદી નંબર ૩ રજૂ કરે છે કે અપીલકર્તાએ તમામ બચાવ કરવા માટે એમ. વી. અધિનિયમની કલમ ૧૭૦ હેઠળ પરવાનગી મેળવ્યા પછી મૃતકની બેદરકારી સાબિત કરવા માટે ટ્રક ડ્રાઈવરની તપાસ કરી ન હતી, તેથી ટ્રક ડ્રાઈવર સામે પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવું જરૂરી છે. પ્રતિવાદી નંબર ૩ રજૂ કરે છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર સામે એફઆઈઆર અને ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી છે અને ટ્રક ડ્રાઈવર અકસ્માત સ્થળેથી ભાગી ગયો છે. આંક-૨૯ ખાતે પંચનામા મુજબ મારુતિ વાન તેની જમણી બાજુએ હતી અને ટ્રક ખોટી બાજુએ આવી હતી અને મારુતિ

વાનની બાજુમાં પડી હતી. અપીલકર્તા-વીમા કંપનીએ મૃતકની બેદરકારી સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા આપ્યા નથી.મારુતિ વાનની પાછળની બાજુએ બેઠેલા ઇજાગ્રસ્ત દાવેદારની એમ એ સી પી નંબર ૫૫૯/૨૦૦૪ માં આંક-૨૯ ખાતે તપાસ કરવામાં આવી છે, જેમણે તેમના જુબાનીમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે અકસ્માત ટ્રક નંબર જી.જે-૨૪ U-૧૬૭૫ની ઉતાવળ અને બેદરકારીથી વાહન ચલાવવાને કારણે થયો હતો; અને કોસ એક્ઝામિનેશનમાં સ્વીકારવામાં આવે છે કે અકસ્માત તે બાજુએ થયો હતો જ્યાં મારુતિ વાન ચલાવવામાં આવી હતી, તે પણ સ્વીકારવામાં આવે છે કે અકસ્માત સમયે ડ્રાઈવર-કૌશિકભાઈ (મૃત) નો કોઈ દોષ નહોતો અને તે ટ્રક ડ્રાઈવરની બેદરકારી હતી.ઉપરોક્ત દલીલના સમર્થનમાં, પ્રતિવાદી નંબર ૩ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચાર નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે; (ચાર ચુકાદાઓની નકલો પહેલેથી જ માનનીય અદાલતને આપવામાં આવી છે)

૧. સૈયદ સાદિક અને અન્યો વિરુદ્ધ ડિવિઝનલ મેનેજર યુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડે ૨૦૧૪માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૨) એસસીસી ૭૩૫, ફરો ૨૯;

૨. મીનૂ રાઉત અને અન્ય વિરુદ્ધ સત્ય પ્રદ્યુમ્ન મહાપાત્રા અને અન્યોએ ૨૦૧૩ (૧૦) એસ. સી. સી. ૬૯૫, ફરો ૯ માં અહેવાલ આપ્યો

૩. જિજુ કુરુવિલા અને અન્યો વિરુદ્ધ કુંજુજમ્મા મોહન અને અન્યોએ ૨૦૧૩ (૯) એસ. સી. સી. ૧૬૬, ફરો ૧૭ થી ૨૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો;

૪. કુમારી કિરણ વિરુદ્ધ સજ્જન સિંહ અને અન્યોએ ૨૦૧૫માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૧) એસ. સી. સી. ૫૩૯, ફરો ૧૭;

વીમા કંપની દ્વારા ટ્રકના ડ્રાઇવરની તપાસ ન કરવા બદલ પ્રતિકૂળ નિષ્કર્ષ કાઢવો:

૪. અરજદારો નીચેના બે નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે;

૧. યુનાઇટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ જેન્ટિલાઇ ખિમજિલાઇ પરમારે ૨૦૧૭ (૧) જીસીડી ૪૫૨, ફરો ૫.૧,૫.૨ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.અને ૫.૩;

૨. દક્ષાબેન સંજયભાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ અબ્દુલવાસા ઇસ્તેહારખાન ખાને ૨૦૧૬ જેએક્સ (જીયુજે) ૬૯, ફરો ૫ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.”

૮ અપીલકર્તા-વીમા કંપનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલે મૂળ દાવેદારો દ્વારા દાખલ કરાયેલા કોસ વાંધાઓને ધ્યાનમાં લેવા સામે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે.

સિવિલ પ્રોસિજર કોડના આદેશ ૪૧ નિયમ ૨૨ નીચે મુજબ પ્રદાન કરે છે:

“આદેશ ૪૧:

નિયમ ૨૨-સુનાવણી પછી, પ્રતિવાદી હુકમનામા સામે વાંધો ઉઠાવી શકે છે જાણે કે તેણે અલગ અપીલ પસંદ કરી હોય.

(૧) કોઈ પણ પ્રતિવાદી, ભલે તેણે હુકમનામાના કોઈ પણ ભાગમાંથી અપીલ કરી ન હોય, તે ફક્ત હુકમનામાનું સમર્થન જ નહીં કરી શકે [પરંતુ તે પણ કહી શકે છે કે કોઈ પણ મુદ્દાના સંદર્ભમાં નીચેની અદાલતમાં તેની વિરુદ્ધનો ચુકાદો તેની તરફેણમાં હોવો જોઈએ; અને અપીલ દ્વારા તે જે હુકમનામું લઈ શક્યો હોત તેના પર કોઈ પણ વાંધો પણ લઈ શકે છે], જો કે તેણે અપીલની સુનાવણી માટે નક્કી કરેલા દિવસની તેની અથવા તેના વકીલની નોટિસની સેવાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર અથવા અપીલ અદાલતને મંજૂરી આપવા માટે યોગ્ય લાગે તેટલા વધુ સમયની અંદર અપીલ કોર્ટમાં આવો વાંધો દાખલ કર્યો હોય.

બી [સમજૂતી.- જે ચુકાદા પર હુકમનામા વિરુદ્ધ અપીલ કરવામાં આવી હોય તે ચુકાદામાં અદાલતના તારણથી વ્યથિત પ્રતિવાદી, આ નિયમ હેઠળ, હુકમનામા અંગે જ્યાં સુધી તે તારણ પર આધારિત હોય ત્યાં સુધી ક્રોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શકે છે, તેમ છતાં દાવાના નિર્ણય માટે પૂરતા હોય તેવા અન્ય કોઈ તારણ પર અદાલતના નિર્ણયને કારણે, હુકમનામું, ઉપરોક્તણપણે અથવા આંશિક રીતે, તે પ્રતિવાદીની તરફેણમાં હોય છે.

વાંધાનું સ્વરૂપ અને તેને લાગુ પડતી જોગવાઈઓ.

(૨) આવી પ્રતિ-વાંધા મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપમાં હશે અને નિયમ ૧ની જોગવાઈઓ, જ્યાં સુધી તે અપીલના મેમોરેન્ડમના ફોર્મ અને વિષયવસ્તુ સાથે સંબંધિત છે, ત્યાં સુધી તેને લાગુ થશે.

(૩) c [x x x x]

(૪) જ્યાં કોઈ પણ કિસ્સામાં, જેમાં કોઈ પણ પ્રતિવાદીએ આ નિયમ હેઠળ વાંધાનું મેમોરેન્ડમ દાખલ કર્યું હોય, ત્યાં મૂળ અપીલ પાછી ખેંચી લેવામાં આવે છે અથવા ડિફોલ્ટ માટે બરતરફ કરવામાં આવે છે, તેમ છતાં

દાખલ કરાયેલ વાંધા અન્ય પક્ષોને આવી નોટિસ પછી સાંભળી શકાય છે અને નક્કી કરી શકાય છે.

(પ) ગરીબ અપીલને લગતી જોગવાઈઓ, જ્યાં સુધી લાગુ કરી શકાય ત્યાં સુધી, આ નિયમ હેઠળ વાંધાને લાગુ થશે.”

૯ ઉપરોક્ત વાંધાઓના સંદર્ભમાં ઉપરોક્ત જોગવાઈઓનું ઉપરોક્ત અવલોકન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે પ્રતિવાદી તેના પર અથવા તેના વકીલ પર અપીલની સુનાવણી માટે નિર્ધારિત દિવસની નોટિસની સેવાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર અથવા અપીલ કોર્ટને મંજૂરી આપવા માટે યોગ્ય લાગે તેટલા વધુ સમયની અંદર અપીલ કોર્ટમાં પરઉપરોક્ત વાંધા દાખલ કરી શકે છે.આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે વીમા કંપનીએ ૨૫-૨૩ દિવસના વિલંબને માફ કરવાની અરજી સાથે અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું.આ અદાલતે ૨૬મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ આપેલા આદેશ દ્વારા વિલંબ માફી અરજી પર ૨૫મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ નિયમ પરત કરવા યોગ્ય બનાવ્યો હતો.દાવેદારોએ તેમના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વિલંબ માફી અરજીમાં તેમની હાજરી દાખલ કરી હતી અને વિલંબ માફી અરજીનો વિરોધ કર્યો હતો.આ અદાલતે ૩જી જુલાઈ ૨૦૧૭ના આદેશ દ્વારા વર્તમાન અપીલમાં ૨૦૧૬ની સિવિલ અરજી (વિલંબની માફી માટે) નંબર ૧૨૫૯૮માં પસાર કર્યો હતો, જેમાં દ્વિ-પક્ષીય સુનાવણી પછી વિલંબને માફ કરવામાં આવ્યો હતો.દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે વિલંબ માફી

અરજીમાં તેમની હાજરી દાખલ કરી હોવાથી, ૧૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ પ્રવેશ સુનાવણી માટે અપીલ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી ત્યારે તેમનું નામ પણ પ્રતિબિંબિત થયું હતું.પક્ષોના વકીલો આખરે ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ આ બાબત હાથ ધરવા સંમત થયા હતા અને તેથી, ૧૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ નીચેની બાબતો પસાર કરવામાં આવી હતી:

“પક્ષોના વકીલો ૨૨.૦૮.૨૦૧૭ પર અંતિમ નિકાલ માટે બાબતો હાથ ધરવા અને અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા પેપર બુક પૂરી પાડવા માટે સંમત થયા છે.તેથી, બાબતોને ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ સુધી સ્થગિત કરવામાં આવે છે.જો વકીલો દ્વારા સંમત થયા મુજબ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર આખરે બાબતોની સુનાવણી ન થાય, તો દાવેદારના વકીલ માટે તે યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા માટે વિનંતી કરવા માટે ખુલ્લું રહેશે, જે કાયદા અનુસાર નક્કી કરવામાં આવશે.”

૧૦ ત્યારબાદ, ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો:

“શ્રી સંદીપ લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર એલ શેઠે, પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે હકીકતમાં આ બાબતો પર લાંબી દલીલ કરવામાં આવી છે અને

દાવેદારોને કોસ-વાંધા દાખલ કરવાની તક આપવામાં આવી છે, જો કોઈ હોય તો, ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના આદેશ પરથી જોઈ શકાય છે, તેનો લાભ લઈ શકાયો નથી અને તેથી ૩૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ દલીલો પૂર્ણ થઈ હતી.ત્યારબાદ દાવેદારોએ કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવા માટે તેમનો ઉપરોક્ત કર્યો અને તેમણે તેમને તૈયાર કર્યા છે.તે તે જ ફાઇલ કરવા માટે કોર્ટની પરવાનગી માંગે છે.

૨ અપીલકર્તા-વીમા કંપનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલે આ અરજી પર આ આધાર પર સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે કે જ્યારે બાબતોની દલીલ કરવામાં આવી હતી અને જ્યારે દાવેદારો તરફથી સંઘ અને મૃતકની આવક જેવા ચોક્કસ શીર્ષો હેઠળ વળતર વધારવા માટે દાવો કરવામાં આવેલી રજૂઆતો સામે ચોક્કસ અરજી કરવામાં આવી હતી ત્યારે કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે સ્થગનની માંગ કરવી તે સ્વીકાર્ય નથી અને દાવેદારો માટે ખુલ્લી છે.અપીલકર્તાઓ વતી ખાસ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પરઉપરોક્ત વાંધાઓની ગેરહાજરીમાં મૂળ દાવેદારોના વકીલ ન્યાયી અને યોગ્ય વળતરની વિશિષ્ટ અરજી પર કોઈપણ હેડ હેઠળ કોઈ વૃદ્ધિની માંગ કરી શકતા નથી.કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવા માટે પરવાનગી માંગવાનો આજનો પ્રયાસ ઉપલબ્ધ ન હોવાથી તે બીજું કંઈ નહીં પણ જે ખામી બાકી હતી તેને દૂર કરવા માટેનું એક સાધન છે અને જે તક આપવામાં આવી હોવા છતાં કોઈ કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ

કરવામાં આવ્યા ન હોવાથી પસંદ કરવામાં આવી હતી.તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલત દલીલો પૂર્ણ થાય તેમ કોસ વાંધાઓ દાખલ કરવાની અને આદેશો પસાર કરવાની મંજૂરી આપી શકશે નહીં.

૩ અમારો વિચાર છે કે અપીલકર્તા વતી જે વિનંતી કરવામાં આવી છે તે સારી અને યોગ્ય છે.તેના પર વધુ વિગતવાર ન હોઈ શકે, પરંતુ અમે એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં રાખીએ છીએ કે જ્યારે આ બાબતમાં પ્રવેશની સુનાવણી થઈ રહી હતી, ત્યારે પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલ હાજર હતા અને તેમણે અદાલતને આ બાબતનો આખરે નિર્ણય લેવા વિનંતી કરી હતી.તેથી, ૧૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ આ અદાલત દ્વારા નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો:

“પક્ષોના વકીલો ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર અંતિમ નિકાલ માટે બાબતો હાથ ધરવા સંમત થયા છે અને અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા પેપર બુક પૂરી પાડવામાં આવશે.તેથી, બાબતોને ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ સુધી સ્થગિત કરવામાં આવે છે.જો વકીલો દ્વારા સંમત થયા મુજબ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર બાબતોને આખરે સાંભળવામાં ન આવે, તો દાવેદારના વકીલ માટે તે યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા માટે વિનંતી કરવા માટે ખુલ્લું રહેશે, જે કાયદા અનુસાર નક્કી કરવામાં આવશે.”

જ ત્યારબાદ, કોર્ટે ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ એક આદેશ પસાર કર્યો, જે નીચે મુજબ છે:

“શ્રી લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠે મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ ૧૦મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના આદેશથી વાકેફ છે, જેમાં કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે વકીલો તૈયાર છે અને આખરે બાબતો હાથ ધરવા તૈયાર છે અને માત્ર ત્યારે જ જ્યારે મોકૂફી હોય અને જો આ બાબતની સુનાવણી ન થાય, તો વિતરણનું પાસું નક્કી કરી શકાય છે, પરંતુ, ક્લાયન્ટ તરફથી તેમની તાજેતરની સૂચનાઓ અનુસાર, તેઓ આવકના પાસા પર કોસ-ઓબ્જેક્શનને પ્રાધાન્ય આપવા ઈચ્છે છે. સ્થગન મંજૂર કરવું જરૂરી છે, અને તેથી, બધી નિષ્પક્ષતામાં, તે વિતરણ માટે દબાણ કરી રહ્યો નથી અને તે આદેશ સુનિશ્ચિત કરી શકે છે અને બાબતને ફક્ત સ્થગિત કરી શકાય છે જેથી કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શકાય.

તેમની વિનંતી પર, મામલો ૨૯મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના રોજ રાખવામાં આવ્યો છે.”

૫ આને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારું પ્રથમ દષ્ટિએ માનવું છે કે મૂળ દાવેદારોને કોઈ ઔપચારિક નોટિસ આપ્યા વિના, મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલને કોસ વાંધા દાખલ કરવાની મંજૂરી છે.તે ૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ અથવા તે પહેલાં તેની નકલ સાથે અપીલકર્તા-વીમા કંપનીને દાખલ કરવી જોઈએ.રજિસ્ટ્રીને દાવેદારોને કોઈ ઔપચારિક સૂચના આપ્યા વિના કોસ વાંધાઓ સ્વીકારવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૬ શ્રી સંદીપ લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર એલ શેઠે, પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૦૧૭ના પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૫માં તેમના દ્વારા કોઈ કોસ વાંધા દાખલ કરવાના નથી.

૧૨ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૭ ના રોજ મુકો.”

૧૧ દાવેદારોએ કોસ વાંધાઓ દાખલ કર્યા ન હતા અને બંને પક્ષોની દલીલો સાંભળવામાં આવી હતી અને નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કારણ કે દાવેદારોએ તેમને તક આપવામાં આવી હોવા છતાં કોસ વાંધાઓ દાખલ કર્યા ન હતા.ત્યારબાદ, દાવેદારો પરઉપરોક્ત વાંધા દાખલ કરવા માંગતા હતા, પરંતુ રજિસ્ટ્રીએ દાવેદારોને કોઈ ઔપચારિક નોટિસ આપ્યા વિના તેનો સ્વીકાર કર્યો ન હતો.તેથી, આ અદાલતે ૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો

હતો અને અપીલકર્તા વીમા કંપનીના વિદ્વાન સલાહકારના વિરોધ છતાં રજિસ્ટ્રીને કોસ વાંધાઓ સ્વીકારવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

“શ્રી સંદીપ લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર એલ શેઠે, પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે હકીકતમાં આ બાબતો પર લાંબી દલીલ કરવામાં આવી છે અને દાવેદારોને કોસ-વાંધા દાખલ કરવાની તક આપવામાં આવી છે, જો કોઈ હોય તો, ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના આદેશ પરથી જોઈ શકાય છે, તેનો લાભ લઈ શકાયો નથી અને તેથી ૩૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ દલીલો પૂર્ણ થઈ હતી.ત્યારબાદ દાવેદારોએ કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવા માટે તેમનો ઉપરોક્ત કર્યો અને તેમણે તેમને તૈયાર કર્યા છે.તે એ જ ફાઇલ કરવા માટે કોર્ટની પરવાનગી માંગે છે.

૨ અપીલકર્તા-વીમા કંપનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલે આ અરજી પર આ આધાર પર સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે કે જ્યારે બાબતોની દલીલ કરવામાં આવી હતી અને જ્યારે દાવેદારો તરફથી સંઘ અને મૂતકની આવક જેવા ચોક્કસ શીર્ષો હેઠળ વળતર વધારવા માટે દાવો કરવામાં આવેલી રજૂઆતો સામે ચોક્કસ અરજી કરવામાં આવી હતી ત્યારે કોસ વાંધા દાખલ કરવા માટે સ્થગનની માંગ કરવી તે સ્વીકાર્ય નથી અને દાવેદારો

માટે ખુદી છે.અપીલકર્તાઓ વતી ખાસ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પરઉપરોક્ત વાંધાઓની ગેરહાજરીમાં મૂળ દાવેદારોના વકીલ ન્યાયી અને યોગ્ય વળતરની વિશિષ્ટ અરજી પર કોઈપણ હેડ હેઠળ કોઈ વૃદ્ધિની માંગ કરી શકતા નથી.કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવા માટે પરવાનગી માંગવાનો આજનો પ્રયાસ ઉપલબ્ધ ન હોવાથી તે બીજું કંઈ નહીં પણ જે ખામી બાકી હતી તેને દૂર કરવા માટેનું એક સાધન છે અને જે તક આપવામાં આવી હોવા છતાં કોઈ કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવામાં આવ્યા ન હોવાથી પસંદ કરવામાં આવી હતી.તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલત દલીલો પૂર્ણ થાય તેમ કોસ વાંધાઓ દાખલ કરવાની અને આદેશો પસાર કરવાની મંજૂરી આપી શકશે નહીં.

૩ અમારો વિચાર છે કે અપીલકર્તા વતી જે વિનંતી કરવામાં આવી છે તે સાચી અને યોગ્ય છે.તેના પર વધુ વિગતવાર ન હોઈ શકે, પરંતુ અમે એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં રાખીએ છીએ કે જ્યારે આ બાબતમાં પ્રવેશની સુનાવણી થઈ રહી હતી, ત્યારે પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલ હાજર હતા અને તેમણે અદાલતને આ બાબતનો આખરે નિર્ણય લેવા વિનંતી કરી હતી.તેથી, ૧૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ આ અદાલત દ્વારા નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો:

પક્ષોના વકીલો ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર અંતિમ નિકાલ માટે બાબતો હાથ ધરવા અને અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા પેપર બુક પૂરી પાડવા માટે સંમત થયા છે.તેથી, બાબતોને ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ સુધી સ્થગિત કરવામાં આવે છે.જો વકીલો દ્વારા સંમત થયા મુજબ ૨૨/૦૮/૨૦૧૭ પર આખરે બાબતોની સુનાવણી ન થાય, તો દાવેદારના વકીલ માટે તે યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા માટે વિનંતી કરવા માટે ખુલ્લું રહેશે, જે કાયદા અનુસાર નક્કી કરવામાં આવશે.

૪ ત્યારબાદ, કોર્ટે ૨૨મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના રોજ એક આદેશ પસાર કર્યો, જે નીચે મુજબ છે:

શ્રી લિંબાણીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠે મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ ૧૦મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ના આદેશથી વાકેફ છે, જેમાં કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે વકીલો તૈયાર છે અને આખરે બાબતો હાથ ધરવા તૈયાર છે અને માત્ર ત્યારે જ જ્યારે મોકૂફી હોય અને જો આ બાબતની સુનાવણી ન થાય, તો વિતરણનું પાસું નક્કી કરી શકાય છે, પરંતુ, ક્લાયન્ટ તરફથી તેમની તાજેતરની સૂચનાઓ અનુસાર, તેઓ આવકના પાસા પર કોસ-ઓબ્જેક્શનને પ્રાધાન્ય આપવા ઈચ્છે છે.સ્થગન મંજૂર કરવું જરૂરી છે, અને તેથી, બધી નિષ્પક્ષતામાં, તે વિતરણ માટે દબાણ

કરી રહ્યો નથી અને તે આદેશ સુનિશ્ચિત કરી શકે છે અને બાબતને ફક્ત સ્થગિત કરી શકાય છે જેથી કોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શકાય. તેમની વિનંતી પર, મામલો ૨૯મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના રોજ રાખવામાં આવ્યો છે.

૫ આને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારું પ્રથમ દૃષ્ટિએ માનવું છે કે મૂળ દાવેદારોને કોઈ ઔપચારિક નોટિસ આપ્યા વિના, મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલને કોસ વાંધા દાખલ કરવાની મંજૂરી છે.તે ૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ અથવા તે પહેલાં તેની નકલ સાથે અપીલકર્તા-વીમા કંપનીને દાખલ કરવી જોઈએ.રજિસ્ટ્રીને દાવેદારોને કોઈ ઔપચારિક સૂચના આપ્યા વિના કોસ વાંધાઓ સ્વીકારવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૬ શ્રી સંદીપ લિમ્બાનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર એલ શેઠે, પ્રતિવાદીઓ-મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૦૧૭ના પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૫૪૫માં તેમના દ્વારા કોઈ કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવામાં આવશે નહીં.

૧૨ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૭ ના રોજ મુકો."

૧૨ અપીલની કાર્યવાહીની રૂપરેખા એ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે પ્રવેશ સુનાવણીના સમયે, પક્ષકારો માટે આખરે અપીલ હાથ ધરવા માટે વિદ્વાન વકીલ તરફથી સમજૂતી થઈ હતી અને તેથી ન તો અંતિમ નિકાલ માટેની નોટિસ કે અપીલ સ્વીકારવાનો કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો અને આવા ઔપચારિક આદેશ વિના દલીલો સાંભળવામાં આવી હતી.

૧૩ સંહિતાના નિયમ ૪૧ નિયમ ૨૨ (૧) ની જરૂરિયાત એ છે કે પ્રતિવાદી તેના અથવા તેના વિદ્વાન વકીલ પર અપીલની સુનાવણી માટે નક્કી કરેલી તારીખની નોટિસની સેવાની એક મહિનાની અંદર કોસ વાંધા દાખલ કરી શકે છે.વર્તમાન કેસમાં, દાવેદારોને અંતિમ નિકાલ માટે કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હોવાથી અને પમી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના આદેશ દ્વારા આ અદાલત દ્વારા કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાથી, અમારો વિચાર છે કે દાવેદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા કોસ ઓબ્જેક્શન્સને વિલંબના ટેકનિકલ આધાર પર બોર્ડ પર ફેંકી ન શકાય, ખાસ કરીને, જ્યારે અમારો મત છે કે એવું ન કહી શકાય કે દાવેદારો તરફથી કોસ ઓબ્જેક્શન્સ દાખલ કરવામાં કોઈ વિલંબ થયો છે.

૧૪ અપીલ અને પરઉપરોક્ત વાંધાઓમાં સામેલ મુદ્દો મૃતકની યોગદાનની બેદરકારી અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા વળતરની માત્રા વિશે છે.

૧૫ ટ્રિબ્યુનલે આંક ૨૭ દ્વારા મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા છે અને મુદ્દો નંબર ૧ એ બેદરકારીના ભાગ વિશે હતો જે ફક્ત નંબર ૬ માં પ્રતિબિંબિત થાય છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“શું તે સાબિત થાય છે કે દાવો કરનારને ઉતાવળમાં અથવા અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોના ચાલકની બેદરકારીને કારણે ઇજાઓ થઈ હતી?”

ત્યારબાદ, ફક્ત નંબર ૭ માં, ટ્રિબ્યુનલે નોંધ્યું છે કે હકીકતો અને કેસના રેકૉર્ડને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉપરોક્ત ઉદ્દેશિત મુદ્દાના તારણો નીચે મુજબ છે અને તે નોંધવામાં આવે છે કે મુદ્દો નંબર ૧ નો જવાબ હકારાત્મકમાં આપવામાં આવ્યો છે.

૧૬ ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદામાં ઉપરોક્ત પ્રાપ્ય દૃશ્યના આધારે, અપીલકર્તા વીમા કંપનીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલની દલીલ છે કે ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માતમાં સામેલ બંને વાહનોના ડ્રાઇવરોને અકસ્માત માટે વ્યક્તિગત રીતે જવાબદાર ઠેરવ્યા છે.તે તેમની વધુ રજૂઆત હોવાનું જણાય છે કે ટ્રિબ્યુનલને અકસ્માત માટે બંને વાહનોના ડ્રાઇવરો સમાન રીતે જવાબદાર હોવાનું જણાયું હોવાથી, ટ્રિબ્યુનલે ૨૦૦૪ની મોટર અકસ્માત દાવા અરજી નંબર ૫૫૯ના તમામ પ્રતિવાદીઓને આ અરજીના દાવેદારને સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.તેથી, વર્તમાન કેસમાં પણ ટ્રિબ્યુનલે એવું માનવું

જોઈતું હતું કે મૃતક ૫૦ ટકાની હદ સુધી દુર્ઘટનામાં બેદરકારીભર્યું યોગદાન આપતો હતો.

૧૭ કેસની હકીકતો દર્શાવે છે તેમ, દુર્ભાગ્યપૂર્ણ દિવસે મૃતક કૌશિકભાઈ સાંગાણી, જે નોંધણી નંબર જી.જે૩-એ બી-૨૦૮૧ ધરાવતી મારુતિ વાનનો માલિક હતો, તે રાજકોટથી સામાન પહોંચાડવા માટે પાલનપુર જઈ રહ્યો હતો.તેમનો ડ્રાઈવર, દોસ્તમોહમ્મદ શરૂઆતમાં કાર ચલાવી રહ્યો હતો, પરંતુ મૃતક બેચરાજીથી ગાડી ચલાવી રહ્યો હતો.તેથી, જ્યારે નોંધણી નંબર જી.જે-૨૪ યુ -૧૬૭૫ ધરાવતી ટ્રક સાથે અકસ્માત થયો, ત્યારે તે મૃતક હતો જે કાર ચલાવી રહ્યો હતો.

૧૮ આ વાસ્તવિક પરિસ્થિતિની પૃષ્ઠભૂમિમાં, ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોના ડ્રાઈવરોની બેદરકારીના મુદ્દાનો નિર્ણય લેવો જોઈતો હતો.તેના બદલે, ચુકાદાના ફક્ત ૨૨ પરથી દેખાય છે તેમ, ટ્રિબ્યુનલે ખૂબ જ આકસ્મિક અને બેફામ રીતે જણાવ્યું છે કે, "આંક ૨૮ અને ૨૮ ખાતે અકસ્માતના દ્રશ્યની એફ. આઈ. આર. અને પંચનામાને જોતાં, તે સ્પષ્ટ રીતે સ્પષ્ટ થાય છે કે ટ્રક ડ્રાઈવર તરફથી બેદરકારી કરવામાં આવી હતી અને તેના કારણે અકસ્માત થયો હતો અને સમગ્ર પુરાવાની પ્રશંસા કરતા તેમજ મૃતકના પોસ્ટમોર્ટમ અહેવાલ, આંક ૩૫, સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે મૃતક વાહન અકસ્માતને કારણે મૃત્યુ પામ્યો હતો."

૧૯ ટ્રિબ્યુનલ પાસેથી એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવતી હતી કે તેણે ઓછામાં ઓછા દસ્તાવેજી અને આંખના પુરાવાઓનું વિશ્લેષણ કર્યું હોય, જે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હતા અને આવા વિશ્લેષણ પછી, તે તારણ નોંધવું જોઈએ કે શું બંને વાહનોના ડ્રાઈવરો અકસ્માત માટે જવાબદાર હતા કે તે એકલા ટ્રકના ડ્રાઈવર હતા જે અકસ્માત માટે જવાબદાર હતા.તેના બદલે, ખૂબ જ ગુપ્ત રીતે, ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માત માટે ટ્રકના ડ્રાઈવરને જવાબદાર ઠેરવવા માટે સંક્ષિપ્ત તારણો નોંધ્યા છે.૨ઉપરોક્ત અને ૨ઉપરોક્ત રીતે આ તારણો કૌશિકભાઈના મૃત્યુના સંદર્ભમાં ૨૦૦૪ની MAC પિટિશન નંબર ૮૫૯માં નોંધવામાં આવ્યા છે.જો કે, ઇજાગ્રસ્ત ડ્રાઈવર દોસ્ત મોહમ્મદ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ૨૦૦૪ની MAC પિટિશન નંબર ૫૫૯માં, આવા કોઈ તારણો નોંધવામાં આવ્યા નથી અને બંને વાહનોની વીમા કંપની, માલિક અને ડ્રાઈવરોને જવાબદારીની વહેંચણી કર્યા વિના સંયુક્ત અને અલગ-અલગ વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.

૨૦ જોકે અત્યાર સુધી ૨૦૦૪ની એમ. એ. સી. પિટિશન નંબર ૫૫૯માં ડ્રાઈવરને થયેલી ઇજાઓના સંદર્ભમાં એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો છે.

દોસ્ત મોહમ્મદ ચિંતિત છે, તે સંયુક્ત બેદરકારીનો કેસ હતો અને તેથી અમારું માનવું છે કે ટ્રિબ્યુનલે વીમાદાતા, ઇજાગ્રસ્ત અને અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોના માલિકને સંયુક્ત રીતે અને ઇજાગ્રસ્તોને અલગથી વળતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૨૧ પરંતુ, જ્યાં સુધી મૃતક કૌશિકની વાત છે, તે વિવાદમાં નથી કે તે મારુતિ વાનનો માલિક હતો અને જ્યારે અકસ્માત થયો ત્યારે તે પોતે જ વાન ચલાવી રહ્યો હતો.તેથી, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાના આધારે પ્રશ્ન એ છે કે શું મૃતક અને ટ્રકનો ડ્રાઈવર બંને અકસ્માત માટે જવાબદાર હતા કે શું તે એકલા ટ્રકનો ડ્રાઈવર હતો કે જે અકસ્માત માટે જવાબદાર હતો.

૨૨ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે તેમની લેખિત દલીલોમાં વિનંતી કરી છે કે ઉપરોક્તીમ કોર્ટ સૈયદ સાદિક અને અન્યો વિરુદ્ધ ડિવિઝનલ મેનેજર યુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ (૨૦૧૪) ૨ એસસીસી ૭૩૫ ના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને અપીલકર્તા દ્વારા ઉલ્લંઘન કરનાર ટ્રકના ડ્રાઈવરની તપાસ કરવામાં આવી ન હોવાથી તેની સામે પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવું જોઈએ.તેમણે વધુમાં વિનંતી કરી છે કે ટ્રકના ચાલક સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવે અને અકસ્માતના સ્થળનો ૨૯ પંચનામા પ્રદર્શિત કરવામાં આવે. તે જણાવે છે કે મારુતિ વાન રસ્તાની જમણી બાજુએ મળી આવી હતી અને ટ્રક મારુતિ વાન સાથે અથડાવા માટે ખોટી બાજુએ વિરુદ્ધ દિશાથી આવી હતી. તેથી, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા અકસ્માતની ઘટના માટે ટ્રકના ડ્રાઈવરને યોગ્ય રીતે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યો છે.

૨૩ દાવેદારો માટે વિદ્વાન વકીલની દલીલને બહુવિધ કારણોસર સ્વીકારી શકાતી નથી.તે પ્રતિવાદીનો કેસ નથી કે માત્ર એક જ વાહન સામેલ હતું, જેના ચાલકની વીમા કંપની દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી ન હતી, જે અકસ્માત વિશે ઉદ્ધંધન કરનારા વાહનો સામે પ્રતિકૂળ નિષ્કર્ષની બાંધધરી આપે છે.નિર્વિવાદપણે, જ્યારે અકસ્માતમાં બે વાહનો સામેલ હોય, ત્યારે ટ્રિબ્યુનલ શક્યતાઓના પ્રાધાન્યના આધારસ્તંભ પર આ બાબતનો સર્વગ્રાહી દષ્ટિકોણ લે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે.માત્ર અકસ્માતના સ્થળની એફ. આઈ. આર. અને પંચનામાના આધારે એવું માની ન શકાય કે અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોમાંથી એકનો ચાલક જ અકસ્માત માટે જવાબદાર છે.અમારો અભિપ્રાય છે કે ટ્રિબ્યુનલ એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું બિલકુલ વાજબી ન હતું કે અકસ્માતના સ્થળનો પંચનામા તૈયાર કરતી વખતે અકસ્માતમાં સામેલ વાહનોની સ્થિતિના આધારે અકસ્માત થવા માટે માત્ર ટ્રકનો ડ્રાઈવર જ જવાબદાર હતો.તે ગાણિતિક નિશ્ચિતતા સાથે ક્યારેય કહી શકાતું નથી કે અકસ્માતમાં સામેલ વાહનો અકસ્માત સમયે પંચનામા તૈયાર કરતી વખતે જે સ્થળે મળી આવ્યા હતા ત્યાં અથવા તેની આસપાસ ચલાવવામાં આવી રહ્યા હતા.તે સુરક્ષિત રીતે અનુમાન કરી શકાય છે કે અકસ્માત પછી, જેમાં બે વાહનો સામેલ છે અને એક વાહનના ડ્રાઈવરે પોતાનો જીવ ગુમાવ્યો છે અને તેના સાથી, સહ-મુસાફરને ઈજા થઈ છે, અથડામણ પછી બંને વાહનોને આગળ અથવા પાછળ ધકેલી દેવામાં આવ્યા હશે.તે ટ્રિબ્યુનલનો નિષ્કર્ષ નથી કે તે તે જ સ્થળ છે, જ્યાં પંચનામા તૈયાર

કરતી વખતે અકસ્માતમાં સામેલ વાહનો મળી આવ્યા હતા, જ્યાં અકસ્માત થયો હતો.

૨૪ અમે દોસ્તમોહદના પુરાવા પર વિચાર કર્યો છે, જે મારુતિ વાનમાં રહેતો હતો, જે મૃતક દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહી હતી અને જેને અકસ્માતમાં ઈજાઓ પણ થઈ હતી અને વળતર તેમજ ઘટનાના સ્થળના પંચનામા માટે સ્વતંત્ર દાવો અરજીને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું.કેસની એકંદર હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, અકસ્માતના સ્થળના પંચનામામાંથી બહાર આવ્યું છે કે ટ્રક તેમજ કાર જેમાં મૃતક મુસાફરી કરી રહ્યો હતો તે એકબીજા સાથે અથડાઈ હતી અને તેને વ્યાપક નુકસાન થયું હતું.આપણે ઉપર વર્ણવ્યા મુજબ, આવા માર્ગ અકસ્માતોમાં બે વાહનો વચ્ચે અકસ્માત થાય છે ત્યારે તે ચોક્કસપણે કહી શકાતું નથી કે અકસ્માત તે જ સ્થળે થયો હતો જ્યાં અકસ્માતના દ્રશ્યના પંચનામાના રેકોર્ડિંગ સમયે વાહનો મળી આવ્યા હતા.કેસની એકંદર હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારું માનવું છે કે ટ્રિબ્યુનલ એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં ભૂલ કરે છે કે તે ગુનેગાર ટ્રકનો ડ્રાઈવર હતો જે અકસ્માત માટે ઉપરોક્તપણે જવાબદાર હતો.તદનુસાર, ૨૦૦૪ની એમ. એ. સી. પિટિશન નંબર ૮૫૩માં, મૃતકને અકસ્માતની ઘટના માટે ૩૦ ટકાની હદ સુધી ફાળો આપનાર બેદરકારી તરીકે ગણવામાં આવે છે, જ્યારે ઉદ્ધન કરનાર ટ્રકનો ડ્રાઈવર ૭૦ ટકાની હદ સુધી જવાબદાર હતો.

જ્યાં સુધી દોસ્તમોહમ્મદ સુલેમાન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ૨૦૦૪ની MAC પિટિશન નંબર ૫૫૯નો સંબંધ છે, તે વાહનોના ડ્રાઈવરો, એટલે કે મારુતિ વાન અને અક્સ્માતમાં સામેલ ટ્રક તરફથી સંયુક્ત બેદરકારીનો કેસ છે અને તેથી કાયદાના સ્થાયી પ્રસ્તાવ મુજબ, તે બંને અથવા તેમાંથી કોઈ એક પાસેથી વળતર વસૂલ કરી શકે છે, પરંતુ ઉદ્ધંધન કરનાર ટ્રકના ડ્રાઈવર અને મારુતિ વાનના ડ્રાઈવરની જવાબદારી અનુક્રમે ૭૦ ટકા અને ૩૦ ટકા છે.

૨૫ મૃતકની ફાળો આપતી બેદરકારીના સંદર્ભમાં તારણો નોંધ્યા પછી, દાવેદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા વાંધાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, હવે આપણે વિચારવું જરૂરી છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ એકંદર વળતર વાજબી છે કે નહીં.

૨૬ મૂળ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે તેમના દ્વારા રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા કોષ્ટક અનુસાર ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા વળતરમાં સુધારો કરવા અને ફરીથી ગણતરી કરવા માટે ભારપૂર્વક વિનંતી કરી છે, જે નીચે મુજબ છે:

	વળતર	ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આદેશ	દાવાઓની રજૂઆત મુજબ
એ.	અવલંબન લાભ		
(I)	વાસ્તવિક આવક	દર મહિને ૮૬૫૫ રૂપિયા	છેલ્લા આવકવેરાના વળતર મુજબ રાત્રે ૯૨૦૦ રૂપિયા

			ઓછા કરવેરા
((૨)	સંભવિત આવક	ધ્યાનમાં લેવાતા નથી	૪, ૬૦૦ રૂ.
(૩)	વ્યક્તિગત ખર્ચમાં કપાત	એક તૃતીયાંશ	એક તૃતીયાંશ
((iv)	અવલંબન લાભ	૫૭૭૦ X ૧૨ = ૬૯,૨૪૦ પ્રતિ વર્ષ	૯૨૦૦ X ૧૨ = ૧,૧૦,૪૦૦ દર વર્ષે
વી.	ગુણાકાર	૧૬	૧૫
બી.	અવલંબન લાભની ખોટ	૧૦,૩૮,૬૦૦	૧૬,૫૬,૦૦૦
સી.	કન્સોર્ટિયમની ખોટ	૨૦૦૦૦	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ જીજુ કુરુવિલા (૨૦૧૩) ૯ એસસીસી ૧૬૬, સંધ્યા રાની દીબર્મા (૨૦૧૬) ૮ સ્કેલ ૮૨૦ અને કાલા દેવી (૨૦૧૫) ૨ એસસીસી ૭૭૧ના ચુકાદા અનુસાર
ડી.	બે નાના બાળકો પ્રત્યેનો પ્રેમ અને	મંજૂર નથી	રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦

	સ્નેહ ગુમાવવો		મુજબ તા. ચુકાદો જીજુ કુરુવિલા (૨૦૧૩) ૯ એસસીસી ૧૬૬, અને કાલા દેવી (૨૦૧૫) ૨ એસસીસી ૭૭૧
ઇ.	સંપત્તિની ખોટ	મંજૂરી અપાઈ નથી.	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ મુજબ તા. ચુકાદો સંધ્યા રાની દીબર્મા (૨૦૧૬) ૮ સ્કેલ ૮૨૦ અને કાલા દેવી (૨૦૧૫) ૨ એસસીસી ૭૭૧
એફ.	જીવનની અપેક્ષાની ખોટ	રૂ. ૨૫,૦૦૦	RS.૨૫,૦૦૦
જી.	અંતિમ સંસ્કાર ખર્ચાઓ	રૂ. ૫,૦૦૦	રૂ. ૨૫,૦૦૦ મુજબ તા.

			ચુકાદો સંધ્યા રાની દીબર્મા (૨૦૧૬) ૮ સ્કેલ ૮૨૦ અને કાલા દેવી (૨૦૧૫) ૨ એસસીસી ૭૭૧
	વ્યાજ	૭.૫૦%	૯.૦૦%
	કુલ વળતર	૧૦,૮૮,૬૦૦	૨૧,૦૬,૦૦૦

૨૭ દાવેદારોએ મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૦૦-૦૧, ૨૦૦૧-૦૨ અને ૨૦૦૨-૦૩ માટે આંકડા ૪૦ થી ૪૨ દ્વારા આવકવેરાનું રિટર્ન રજૂ કર્યું હતું, જે મૃતકની વાર્ષિક આવક અનુક્રમે રૂ. ૫૨,૬૭૪, રૂ. ૫૯,૪૫૪ અને રૂ.

૨૮ સામાન્ય રીતે, સ્વ-રોજગાર ધરાવતી વ્યક્તિઓના કિસ્સામાં, મૃતક/પીડિતની માસિક આવક નક્કી કરવા માટે છેલ્લા ત્રણ વર્ષના વળતરની સરેરાશ ગણવામાં આવે છે. આ કેસમાં ટ્રિબ્યુનલે મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૦૨-૦૩ નું છેલ્લું વળતર લીધું છે, જેમાં મૃતકની માસિક આવકને ધ્યાનમાં લેવા માટે મૃતકએ તેની આવક ૧,૧૫,૮૭૦ તરીકે જાહેર કરી છે. ટ્રિબ્યુનલે સંભવતઃ આવકવેરો બાદ મૃતકની માસિક આવક તરીકે રૂ. ૮૬૫૫/- નો વિચાર કર્યો છે. દાવેદારોએ

આ અદાલતને વિનંતી કરી છે કે ૫૨૫૯/- રૂપિયાની આવકવેરો બાદ કરીને આકારણી વર્ષ ૨૦૦૨-૦૩ માટે આવકવેરાના વળતરના આધારે બંધ કરાયેલા લોકોની માસિક આવક ૯૨૦૦ રૂપિયા ગણવામાં આવે.અમે આ રજૂઆત સ્વીકારવા માટે તૈયાર નથી.આપણે અહીં ઉપર નોંધ્યું છે તેમ, સામાન્ય રીતે છેલ્લા ત્રણ આવકવેરાના વળતરની સરેરાશ મૃતકની માસિક આવક હશે અને તેથી, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી માસિક આવકમાં દખલગીરીની જરૂર નથી.

૨૯ સરલા વર્મા વિરુદ્ધ દિલ્હી પરિવહન નિગમ (૨૦૦૯) ૬ એસ. સી. સી.
૧૨૧ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કાયદાના સ્થાયી પ્રસ્તાવ અનુસાર મૃતકની ઉંમરને ધ્યાનમાં રાખીને, એટલે કે અકસ્માત સમયે ૩૯ વર્ષ, તેની સંભવિત આવક સુધી પહોંચવા માટે માસિક આવકમાં ૫૦ ટકા ઉમેરવું જરૂરી છે.ટ્રિબ્યુનલે મૃતકની સંભવિત આવકને ધ્યાનમાં લીધી નથી અને સંભવિત આવકને ધ્યાનમાં ન લેવા માટે વિવાદિત ચુકાદામાં કોઈ કારણ સામે આવ્યું નથી.તેથી અમારો અભિપ્રાય છે કે મૃતકની માસિક આવકની ગણતરી કરવા માટે તેની માસિક આવકમાં ૫૦ ટકા ઉમેરવું જરૂરી છે, જે Rs.૧૨,૯૮૩/- પર આવશે.ટ્રિબ્યુનલે, અમારા અભિપ્રાય મુજબ, તેના વ્યક્તિગત અને યોગ્ય રીતે લાગુ કરાયેલા ૧૬ ના ગુણક માટે તેમાંથી એક તૃતીયાંશ રકમ યોગ્ય રીતે બાદ કરી છે, જે દાવેદારો દ્વારા પણ વિવાદિત નથી.

૩૦ દાવેદારો ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ Rs.૨૫,૦૦૦ સામે કન્સોર્ટિયમના ગુકસાન માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની માંગ કરી રહ્યા છે; સગીર બાળકોને પ્રેમ અને સ્નેહ માટે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦, જે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવતું નથી; સંપત્તિ, જે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ગુકસાન માટે પણ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ નથી, અને અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે રૂ. ૫,૦૦૦ સામે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું.દાવેદારો વળતરની રકમ પર ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા ૭.૫ ટકાને બદલે ૯ ટકાના વ્યાજની પણ માંગ કરી રહ્યા છે.

૩૧ નેશનલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની વિરુદ્ધ પ્રણય સેઠી, (૨૦૧૭) ૧૬ એસ. સી. સી. ૬૮૦ના કેસમાં તાજેતરના નિર્ણયમાં ઉપરોક્તીમ કોર્ટની કુલ બેન્ચે પેરા ૫૫માં ન્યાયી વળતરની વિભાવનાને સમજાવી છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૫૫. કાયદાની કલમ ૧૬૮ "ન્યાયી વળતર" ની વિભાવના સાથે સંબંધિત છે અને તે સ્વીકાર્ય કાનૂની ધોરણ પર નિષ્પક્ષતા, વાજબીપણું અને સમાનતાના પાયા પર નક્કી કરવું પડશે કારણ કે આવા નિર્ધારણ ક્યારેય અંકગણિતની ચોક્કસતામાં ન હોઈ શકે.તે ક્યારેય ઉપરોક્ત ન હોઈ શકે.તેનો ઉદ્દેશ વ્યક્તિગત કેસમાં રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે અંકગણિતની ચોકસાઈની સ્વીકાર્ય નિકટતા પ્રાપ્ત કરવાનો છે."ન્યાયી વળતર" ની વિભાવનાને નિષ્પક્ષતા, વાજબીપણું

અને સમાનતાના સિદ્ધાંતનું ઉદ્ધંધન ન કરવાના પ્રિઝમ દ્વારા જોવી પડશે.મૃત્યુના કિસ્સામાં, દાવેદારોના કાનૂની વારસદારો લાભની અપેક્ષા રાખી શકતા નથી.સાથે સાથે, આપવામાં આવેલ વળતર વળતર માટે માફી ન હોઈ શકે.તે મામૂલી રકમ ન હોઈ શકે.જો કે ટ્રિબ્યુનલમાં નિહિત વિવેકબુદ્ધિ ખૂબ વ્યાપક છે, તેમ છતાં ટ્રિબ્યુનલ તરફથી અભિવ્યક્તિ, એટલે કે "ન્યાયી વળતર" દ્વારા માર્ગદર્શન આપવું ફરજિયાત છે.નિર્ણય મૃતકની ઉંમર અને આવકના સંદર્ભમાં રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલા પુરાવાના આધારે હોવો જોઈએ અને ત્યારબાદ લાગુ કરવા માટે યોગ્ય ગુણક હોવો જોઈએ.ગુણક સંબંધિત સૂત્ર સરલા વર્મા (ઉપરોક્ત) માં સ્પષ્ટ રીતે જણાવવામાં આવ્યું છે અને તેને રેશ્મા કુમારી (ઉપરોક્ત) માં મંજૂરી આપવામાં આવી છે.અગાઉ જણાવ્યા મુજબ ઉંમર અને આવક પુરાવા રજૂ કરીને સ્થાપિત કરવી પડશે.ટ્રિબ્યુનલ અને અદાલતોએ ધ્યાનમાં રાખવું પડશે કે મૂળભૂત સિદ્ધાંત વ્યવહારિક ગણતરીમાં રહેલો છે જે વાસ્તવિકતાની નિકટતામાં છે.તે એક સારી રીતે સ્વીકૃત ધોરણ છે કે નાણાં ગુમાવેલા જીવનની જગ્યા ન લઈ શકે પરંતુ અભિગમની એકરૂપતા સાથે ન્યાયી વળતર આપવા માટે પ્રયાસ કરવો પડશે.બે ચરમસીમાઓ વચ્ચે સંતુલન હોવું જોઈએ, એટલે કે, વિન્ડફોલ અને અલ્પાંશ, એક બોનાન્ઝા અને મોડિકમ.આવા ચુકાદામાં, ટ્રિબ્યુનલ અને અદાલતોની ફરજ મુશ્કેલ છે અને તેથી, આ અદાલત દ્વારા માનકીકરણ માટે પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે જેમાં તેના દાયરામાં વર્તમાનમાં સાબિત થયેલી આવક

પર ભવિષ્યની સંભાવનાઓનો ઉમેરો સામેલ છે.જ્યાં સુધી ભવિષ્યની સંભાવનાઓની વાત છે, ત્યાં નિશ્ચિતતા, સ્થિરતા અને સુસંગતતાના સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને માનકીકરણ કરવામાં આવ્યું છે.અમે "માનકીકરણ" ના સિદ્ધાંતને મંજૂરી આપીએ છીએ જેથી ઉંમરના આધારે ગુણક લાગુ કરવા માટે ચોક્કસ અને ચોક્કસ ગુણાકાર નક્કી કરવામાં આવે.

૩૨ જ્યાં સુધી પરંપરાગત હેડ હેઠળ વળતરની વાત છે, ત્યાં સુધી ઉપરોક્તીમ કોર્ટે તેના ફકરા પરમાં નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

“પર જ્યાં સુધી પરંપરાગત વડાઓની વાત છે, ત્યાં સુધી અમને રાજેશમાં વ્યક્ત કરેલા દષ્ટિકોણ સાથે સહમત થવું મુશ્કેલ લાગે છે.તેણે અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે રૂ. ૨૫,૦૦૦/-, કન્સોર્ટિયમના ભુકસાન માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ અને નાના બાળકોની સંભાળ અને માર્ગદર્શન ગુમાવવા માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ મંજૂર કર્યા છે.સંભાળ ગુમાવવા અને નાના બાળકોને લગતા વડા અસ્તિત્વમાં નથી.જોકે રાજેશ સંતોષ દેવીનો ઉદ્દેખ કરે છે, તેમ છતાં તે અનુસરતું હોય તેવું લાગતું નથી.કહેવાની જરૂર નથી કે પરંપરાગત અને પરંપરાગત હેડ ટકાવારીના આધારે નક્કી કરી શકાતા નથી કારણ કે તે સ્વીકાર્ય માપદંડ નહીં હોય.આવકના

નિર્ધારણથી વિપરીત, ઉપરોક્ત હદનું પ્રમાણ નક્કી કરવું પડશે.કોઈપણ પરિમાણમાં વાજબી પાયો હોવો આવશ્યક છે.એ હકીકત પર કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે કે ભાવાંક, બેંકના વ્યાજમાં ઘટાડો, ઘણા ક્ષેત્રોમાં દરમાં વધારો નોંધવો પડશે.કોર્ટ તેનાથી અજાણ ન રહી શકે.આ પાસામાં એક અંગૂઠાનો નિયમ છે.નહિંતર, તે નક્કી કરવામાં ભારે મુશ્કેલી પડશે અને જ્યાં સુધી અંગૂઠાનો નિયમ લાગુ કરવામાં નહીં આવે ત્યાં સુધી કોઈ પણ પ્રકારની સુસંગતતાનો અભાવ હશે, જેના પરિણામે ટ્રિબ્યુનલ અને અદાલતો દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશો માર્ગદર્શિત ન હોવાની શક્યતા છે.તેથી, અમને લાગે છે કે તે વાજબી રકમ નક્કી કરે છે.અમને એવું લાગે છે કે પરંપરાગત વડાઓ પર વાજબી આંકડાઓ, એટલે કે, સંપત્તિની ખોટ, સંઘની ખોટ અને અંતિમ સંસ્કારનો ખર્ચ અનુક્રમે ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા, ૪૦,૦૦૦ રૂપિયા અને ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા હોવો જોઈએ.ઉપરોક્ત વડાઓની સમીક્ષા કરવાનો સિદ્ધાંત એક સ્વીકાર્ય સિદ્ધાંત છે.પરંતુ પુનરાવર્તન તથ્ય— કેન્દ્રિત અથવા પરિમાણ—કેન્દ્રિત ન હોવું જોઈએ.અમારું માનવું છે કે અમે જે રકમની ગણતરી કરી છે તે દર ત્રણ વર્ષે ટકાવારીના આધારે વધારવી જોઈએ અને ત્રણ વર્ષના ગાળામાં વૃદ્ધિ ૧૦ ટકાના દરે થવી જોઈએ.અમે તેને જાળવી રાખવા માટે તૈયાર છીએ કારણ કે તે તે વડાઓના સંદર્ભમાં સુસંગતતા લાવશે.

આમ, દાવો કરનારાઓ, અમારા વિચારમાં, પ્રણય સેઠી (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ઉપરોક્તીમ કોર્ટના નિર્ણયના પ્રકાશમાં, નાના બાળકો પ્રત્યે પ્રેમ અને સ્નેહ ગુમાવવા અને જીવનની અપેક્ષા ગુમાવવા શીર્ષક હેઠળ કોઈપણ વળતર માટે પાત્ર નથી.

૩૩ ટ્રિબ્યુનલે જીવનની અપેક્ષા ગુમાવવા માટે ૨૦,૦૦૦ રૂપિયા અને અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે ૫,૦૦૦ રૂપિયા અને કન્સોર્ટિયમ ગુમાવવા માટે ૨૦,૦૦૦ રૂપિયા આપવાનો આદેશ આપ્યો છે.અમારા મતે, દાવેદારો સંપત્તિના નુકસાન માટે ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા, કન્સોર્ટિયમના નુકસાન માટે ૪,૦૦૦ રૂપિયા અને અંતિમ સંસ્કારના ખર્ચ માટે ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા માટે હકદાર છે.

૩૪ ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, દાવેદારોને ચૂકવવાપાત્ર વળતરની પુનઃગણતરી નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે:

૨૦૦૪ની એમ. એ. સી. પિટિશન નંબર ૮૫૩ના દાવેદારો તેથી નિર્ભરતાના નુકસાનના શીર્ષક હેઠળ નીચેની રકમ મેળવવા માટે હકદાર છે:

મૃતકની માસિક આવક	૮૬૫૫
મૃતકની વાર્ષિક આવક	૧,૦૩,૮૬૦
(૮૬૫૫x૧૨)	

૫૦ ટકા સંભવિત આવક ઉમેરો (રૂ. ૧,૦૩,૮૬૦ + Rs.૫૧,૯૩૦)	૧,૫૫,૭૯૦
ગુણાકાર ૧૫ અપનાવવામાં આવ્યું (રૂ. ૧,૫૫,૭૯૦ x ૧૫)	૨૩,૩૬,૮૫૦
એક તૃતીયાંશ રકમની કપાત કરો વ્યક્તિગત ખર્ચ: (Rs.૨૩,૩૬,૮૫૦-Rs.૭,૭૮,૯૫૦)	૨૩,૩૬,૮૫૦ ૭,૭૮,૯૫૦ ===== ૧૫,૫૭,૯૦૦
૩૦ ટકા કપાત ફાળો આપતી બેદરકારી	૪,૬૭,૩૮૮
	૧૦,૯૦,૫૧૨
પરંપરાગત હેડ તરફ ઉમેરો	૭૫૦૦૦
કુલ	૧૧,૬૫,૫૧૨

૩૫ દાવેદારોના વિદ્વાન વકીલે લેખિત દલીલોમાં ભારપૂર્વક વિનંતી કરી છે કે ૭.૫ ટકા પર આપવામાં આવતું વ્યાજ નીચું છે અને તે ઓછામાં ઓછું ૯ ટકા હોવું જોઈએ.અમે આ રજૂઆત સ્વીકારવા માટે સહમત નથી.વ્યાજના દરની મંજૂરી ટ્રિબ્યુનલની વિવેકબુદ્ધિ પર છે અને કેસની હકીકતોમાં અમે ટ્રિબ્યુનલ

દ્વારા આપવામાં આવેલા વ્યાજના દરમાં ખલેલ પહોંચાડવાનો પ્રસ્તાવ નથી કરતા.

ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલ તેમજ પરઉપરોક્ત વાંધાઓને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે.૨૦૦૪ની એમ. એ. સી. પિટિશન નંબર ૮૫૩માં મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ (સહાયક) અને રાજકોટની બીજી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ (ટૂંકમાં 'ટ્રિબ્યુનલ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના પીઠાસીન અધિકારી દ્વારા ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને ચુકાદામાં ઉપર દર્શાવેલ હદ સુધી ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે અને ૨૦૦૪ની એમ. એ. સી. પિટિશન નંબર ૮૫૩ના દાવેદારોને ૭.૫ ટકા વ્યાજ સાથે કુલ વળતર તરીકે રૂ. અનુક્રમે ૭૦ ટકા અને ૩૦ ટકા.

૩૬ અપીલકર્તા-વીમા કંપનીને આ ચુકાદો પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર ટ્રિબ્યુનલમાં વળતરની વધારાની રકમ પર ૭.૫૦ ટકા વ્યાજ સાથે રૂ. ૭૬,૮૧૨/- જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.

કેસની હકીકતોમાં, પક્ષોને તેમનો પોતાનો ખર્ચ સહન કરવા માટે છોડી દેવામાં આવે છે.

રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી ટ્રિબ્યુનલને તાત્કાલિક પરત કરવામાં આવે.

મુખ્ય અપીલમાં પસાર કરાયેલા આદેશોને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ અરજીઓ પર કોઈ આદેશ પસાર કરવાની જરૂર નથી અને તે જ વલણનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ)

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ જી ઉરૈઝી)

વિષય : અકસ્માત વળતર દાવો: વાહનની એકમાત્ર બેદરકારી, કોસ-ઓબ્જેક્શનની ગ્રાહ્યતા અને ન્યાયી વળતરમાં વધારો કરવા અંગેનો ગુજરાત હાઈકોર્ટનો ચુકાદો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.